

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 1.

Chicago, Ill., 3. januarja 1908.

Leto VII.

Ik novemu letu.

Zložil Pavel Rozin Hrastniški.
Novo leto je, roboti bratje!
Vsem želim bi sreče na obilo;
truda in skrbi, da mračno čelo
v novem letu bi se nan zvedrilo.

Up v bodočnost naše je bodrilo;
vsak prepri, sovraštvo naj umira,
v srcu našem naj cvete prosveta,
godba le edinosti nam svira.

Kdo pa mar nas naj pri tem ovira?
Kdo zapiral pot bi nam v svetišča,
dvigniti se s strašne teme spanja
in oditi z badnih tal grobišča.

Nikdo bratje! Mi ga ne poznamo.
Mar odstotkov štirih naj bi b'le
peščice
zmožne 'v šahu' sužnjiti milijone;
jesti jedro, dati njim koščice?

Nismo plahe več mi veverice;
sami na obstoj se čemo speti.
Up, da dolgo ne ko nam bo dano
vseh stremljenj nam smoter z
okom zreti.

In zato želimo mi, badeti,
s spanjem malo se, al' nič opravi;
vsak naj kvišku žuri se in spenja,
venec skor doseči zmage pravi.

Zdrava pamet dolgo nam že pravi
kar verjeti je obljubam praznim
onih, ki želé nas pogubiti
in zaslužiti nas potom raznim.

O, ne bost' nihali nam juhe;
naša last je, sami to storimo.
Niti čaše praznili nam rujne.
Smo možje! Dovolj—tak govorimo.

Res, da se, a ne čestonj borimo;
vendar slast to nam—to slast
junaka—
za prostost boriti se, svobodo.
Ak' ne jaz, jo sin — jo vnuk
dočaka.

Narod čil povspel se bo iz mraka;
psalme peval zemskega bo raja.
V srcu vseh priplula bode vesna;
na kralja stolec vsedla se bo maja.

Meč krvavi, ki pobil bo zmaja
priboril nam srečo bo obilo.
Leto novo bode li al' staro,
čelo mračno mnogo bo zvedrilo.

NAZNANJE.

Tem potom prosimo vse čitatelje in naročnike na "Glas Svobode", da nam naj ne pošiljajo zasebnih bančnih menjic 'checks', ker od istih moramo pri izmenjanju plačati 25 odstotkov za "exchange" (menja denarja in čekov med bankami). Denar pošiljajte po poštini nakaznicah (Post Money Orders) ali pa v gotovini in znakah po en ali dva centa v priporočenih pismih.

Nekaterim rojakom smo poslali list na ogled že v drugič, prosimo jih toraj, da se na list naroče in pošljejo naročnino, ker lista ne bomo več na ogled pošiljali, ravno tako pa ga tudi ne moremo pošiljati na kredit. Toraj so mišljeniki storite svojo dolžnost, ker mi tudi gledamo na to, da bo list čim dalje bolj zanimljivejši.

Nadalje opozarjamo rojake po Canadi in Meksiki na novo poštno uredbo, katera zahteva, da se vsaki list, ki se ga tam pošilja kolekuje s 1 centom znakom in radi tega smo primorani povisati naročnino lista za Canado in Meksiko na dva dolara letno in en dolar polletno.

Uprava "Gl. Svobode".

Jeseniški socijalni demokratje

so sklenili da nastopijo pri občinskih volitvah kot samostojna stranka.

Razgled po svetu.

Dunaj, 28. dec. — V državnem zboru je zopet vojska med Nemci in Čehi. Čehi namreč zahtevajo, da upelje češki jezik pri sodiščih. Nemci nasprotujejo.

Petrograd, Rusija. — Pri obravnavi proti podpisateljem višorškega manifesta pripetilo se je nekaj nenavadnega. Sodrugi Renischull je eden obtožencev, kateri je že od zadnjega junija v zaduhli ječi in si nakopal nevarno bolezen. K obravnavi ni mogel hoditi in so ga morali v sodno sobo prineesti; namesto, da bi mu sodni sluga stol ponudili, moral je stati in ker je bil slab zgrudil se je nezavesten na tla.

To je civilizacija 20. stoletja. Tako se preganja socialiste v modernih evropejskih državah.

"Frankfurter Zeitung" na Nemškem doprinaša v svojem editorijelu povest o ljudskih žrtvah v Virginijških in Pennsylvanskih premogokopih in poleg pravi, da nemška vlada lepše skrbi za protekcijo delavstva kot pa republika ameriška in da predno Amerika pride na stališče katero zavzema sedaj Nemčija, bo preteklo še mnogo let. Pravi pa, da škandalozni manever kapitalistov proti uradnikom Western Federation of Miners je mnogim odprlo oči in težko, da bi si kapitalisti upali usmrtiti te uradnike, ker ljudstvo se že zaveda.

Iz Konstantinopelja, Turško, se poroča, da v mestih Mekka, Medina in Jembo, kamor prihaja tisoče in tisoče moslemanskih romarjev razvaja kolera. Po poročilu povprečno vsaki dan 100 oseb umre za to boleznijo.

Bernard Frankl, bivši vse-mogočni uradnik v uradih avstrijskega državnega policajstva je padel po stopnicah svoje palače in se ubil.

Frankl je bil zagrižen nasprotnik socijalizma in marsikateri sodrugov občutil je njegovo surovost postopanje, marsikateri revolucionar moral je bežati v drugi kraj pred njegovo krutostjo in marsikateri sodrug ga je imel v želodeu.

Najboljši čin, katerega je storil v svojem življenju je, da se je spodtaknil na stopnicah in končal svoje krvoločno-fanatično življenje. — To bi moral že zdavnaj storiti!

Na Balkanu so vstaški poboji in nemiri na dnevnem redu. Kakor se vidi, vlade s toliko armado ne morejo par raztrašenim tropam nič storiti.

Santiago, Chile. Delavci v Tarapaka jamah za solpeter so prenehali z delom. Nič manj kot 8000 delavcev je na štrajku, zahtevajo večjo plačo. Ves promet je radi tega oviran in bosi se bodo morali na milost ali nemilost udati Štrajk tržaških težakov pojema in je zadnje dni štrajkalo samo še okoli 800 delavcev. Kakor kaže bo štrajk končan v par dneh.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Johann Shustar, 523 E. Park St., Anakonda, Mont. — V našem imeniku najdemo, da imamo dva naročnika pod imenom Johann Shustar, sedaj ne vemo katerega naslov popraviti. — Prosimo, da nam pošljete Vaš stari naslov poleg novega. Pozdravi!

NAZNANILO.

Pri zadnji seji vršeci se dne 29. dec. 1907 debatiralo se je mnogo o reorganiziranju naše slovenske čitalnice v Chicagi. Debata je bila zelo zanimiva. Seveda sklenilo se ni ničesar, ker je bilo premalo članov in članice prisotnih, da se bi sejo sklicalo sklepnim. Radi tega prekinila se je seja na 12. januarja, to je v nedeljo večer ob sedmi uri.

Člani navzoči pri zadnji seji so se zavezali in obljubili, da vse potrebno ukrenijo za povzdigo Čitalnice. Dogovorilo se je tudi, da se bo delala najela privatna soba ali prostor za Čitalnico, da se ne bo treba nikomur izgovarjati, da se mu ne ljubi čez salon iti ali kaj drugega. Za to bo preskrbel na zadnji seji postavljeni odbor. Tudi načrt pravil in hišnega reda se bode predstavil članom pri prihodnji seji.

Toraj ne pozabite udeležiti se prihodnje seje v narodni dvorani. Čitalnica ne sme propasti in naša dolžnost je, da povzdignemo skoro zaspano in ugašeno iskro narodnega čuvstva napram slovenski literaturi in izobrazbi v obče.

Odborniki naj ne pozabijo vdeležiti se seje in prinesti s seboj zapisnike in knjige, ravno tako je tudi s člani in članicami, ki imajo izposojene knjige in se naprosijo, da iste prinesejo k seji, da se napravi inventar.

Vsi oni, ki se zanimajo za proevit Čitalnice in slovenskega naroda v Ameriki se vljudno vabijo na sejo.

Toraj v nedeljo 12. t. m. ob 7 uri zvečer v prostorih Narodne dvorane na Center ulici in 18. cesti.

Živeli!

Pozor!

Klobučarjev dopis v 52. št. Gl. Svob. je provzročil, da nam je iz različnih krajev mnogo dopisov tikajočih se S. N. P. J. dospelo.

Ker jih ni mogoče v tej izdaji priobčiti, smo primorani odložiti za prihodnjo številko.

Uredništvo.

Preglednikova opazka: Pred tiskom zunanjih strani 1, 4, 5 in 8 opazilo se je, da je stavec napravljen mnogo nepravilno, da se je spodtaknil na stopnicah in končal svoje krvoločno-fanatično življenje. — To bi moral že zdavnaj storiti!

Elektrarno si zgradi mestna občina v Beljaku in sicer ob Žlici.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.30	50 kron,
za \$ 20.40	100 kron,
za \$ 40.80	200 kron,
za \$ 101.75	500 kron,
za \$ 203.50	1000 kron,
za \$ 1016.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto-hranični urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske do Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York
6104 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio

Ameriške vesti.

Pettibonova obravnava.

Boise, Idaho, 3. Jan. — Pettibonovi odvetniki ne bodejo delali nikakoršnih ovacij pred porotniki za oprostitev svojega klijenta in se samo opirajo na izrek sodnika Wood za časa oprostitve Moyera in Haywooda, ki se glasi:

1. toženca se ne more obsoditi če nima država popolnoma utemeljene dokaze, da je isti kriv zločina navedenega v obtožbi in sicer v tem slučaju felončnega umora Franka Steunenberg 2. koroborirana evidence umora Steunenberg še ni dovolj, da se bi dalo toženca obsoditi.

Na ta izrek se upirajo Pettibonovi zagovorniki in upajo, da ga porotniki na temelju te izjave nekrivim spoznajo in oprost.

Vsaj upajmo, da stvar tako izgade!

Harry K. Thaw-ova

obrnava se prične prihodnji pondeljek. Njegova soproga, krasna Evelyn in mati bodejo prisostvovali obravnavi. Odkritje novih škandalov bo najbrž senzacija obravnave.

Kdo je kriv strajkov?

"Socijalisti", tako je rekel č. g. Gordon, kat. župnik tu v Chicagi in nadaljeval: "in cerkev bo uničila socijalizem."

Tako dolgo dokler bodejo kat. župniki take neumnosti trobili med svet cerkev ne bo nikoli uničila socijalizma temveč socijalizem bo uspeval s podvojeno močjo in hitrostjo. Samo še podivjan svet vrjame v takove čile (?) govore.

Mali kapitalisti pokajo.

Socijalni pisatelji kažejo, da vsaka kriza napravi novo preosnovo v vrsti kapitalizma. Veliki kapitalisti požro manjše. In tako je tudi s današnjo krizo. Manjše trdke požre velik kapital in premoženje se zbira v vedno manj rokah po številu, s časoma bo prišlo tako, da bomo imeli samo en velik trust, ki bo kontroliral vse industrijo, to je seveda že bo imel delavce toliko potrpljenja.

Sea Board Air Line, katera ima čez 2600 milj železne proge po Virginiji, obeh Carolinah, Floridi in Alabami je v rokah sodnijskega sprejemniku in Hamman je že stegnil svojo roko po tej železnici.

Chicago & Milwaukee Električna železnica je prišla na kant in cela zadeva je še v rokah sodnije.

Premogarji in operatorji.

Skupna konferenca med izvrševalnim odborom družbe Illinois Coal operatorjev in državnim odsekom United Mine Workers se bode držala dne 7. t. m. v Chicagi v Fisherjevem poslopju.

Ta konferenca je samo preliminarna oni, ki se ima držati dne 19. t. m. v Indianapolis, ker se bo skušalo dokončati če se bodejo ali ne bodejo ponovile stare mejdržavne pogodbe.

Združenje delavskih zvez?

Gomperjeva organizacija American Federation of Labor se je po več letnem sovraštvu s Western Federation of Miners upognila in prijateljsko namignila Zapadni premogarski zvezi, da se združi s American Federation of Labor.

Iz zanesljivih virov se pretrjuje, da se ti delavski zvezi najbrž združiti.

KRIZA IN DELO.

Phillipsburg, N. J. in Easton, Pa. The Ingersoll Rand Drill Co., katera vposluje čez 3000 delavcev, je odlegla 1000 delavcev in 1000 pa dela samo po pol dneva Iz med štirih svilnatih tkalnic v bližini, tri delajo po osem ur na dan in pet dni v tednu in četrti pa bo najbrž v sredi meseca zaprla in izključila poslovanje, če se razmere ne zboljšajo. R. & H. Simons tkalnica za žamet je odslovila 150 oseb.

Bethlehem, Pa.

The Bethlehem Steel Works, katera kontrolira Chas. M. Schwab in ki navadno vposluje 8000 ljudi je sedaj odslovila 3000 delavcev, ostalih 5000 pa dela krajši čas. Fichter in Martin Silk Co. je skrajšala delavnik in tudi plačo večini delavcev.

Allentown, Pa.

The Pioneer Silk Co., katera izdeluje svilnate trakove, dela samo 40 ur na teden, tkalcem je pa znižala plačo za 10 odstotkov. The Adelaide Silk Co., ki je prej delala po 32 ur na teden je sedaj popolnoma zaprla. Fichter & Martin Co in Bethlehem Silk Co. so pričele znova s delom po kratkem prestanku.

Granite, Ill.

Poroča se, da National Enameling and Stamping Co. prične v polnem tiru 6. t. m. 2000 mož je bilo brez dela skozi cel mesec december.

Concord, N. H.

The Wesson Granite Works je pričelo s delom in dalo 150 delavcem delo in zaslužek.

New York.

Po zadovoljnjem uspehu striženja plač delavcev na Erie železnici je New York Central. Železnica naznanila, da bo 75.000 uslužbencem odtrgala plačo za 10 odstotkov pričenši s 1. januarjem.

St. Louis, Mo.

Oficijelne številke kažejo, da je 3000 mehanikov izmed 8000 članov lokalnega Building Trades Councila že čez 6 tednov brez dela.

Desloge, Mo.

St. Louis Smelting & Ref. Co. je objavila znižanje plač pričeni s 1. januarjem.

Pittston, Pa.

Delavci v Exter Machine Works v WestPittston bodo od sedaj naprej delali po osem ur na dan a prejeli bodo pa plačilo samo za 7 urno delo.

Wilmington, N. C.

Atlantic Cost Line je odslovila 100 uradnikov s novim letom.

"Bread line" v Chicagi.

600 lačnih delavcev, ki so brez dela je stalo večeraj v vrsti na Madison in Jefferson cesti in čakalo da dobi kos kruha, da si potolaži glad.

Malcolm McDowell, tajnik Central Trust družbe, pravi, da bo delil kruh med lačne še za naprej.

Stavka motormienov.

V Muncie, Ind., so motormani in sprevozniki na pouličnih železnica zastavkali. Kompanije improvirajo stavkokaže slabega karakterja, katere najemajo tu v Chicagi. Unijski možje so trdni kot skala in če bosi ne povole delavskim zahtevam bodejo najbrž delavci na cestnih železnicah v okolici Muncije radi simpatije do svojih bratov zastavkali in priobčili splošni štrajk.

Gubernator države Indiana, je že izdal povelja stotnijam, da takoj odmarčajo v Muncie and varujejo zasebno premoženje kapitalistov.

Zopet jeden lopov, ki se je pokazal v pravi luči!

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Peti del.

(Nadaljevanje.)

XI.

Senožeško prebivalstvo z vojaštvom vred je bilo srečno uteklo grozni usodi, katero mu je bil namenil patrijarhov legat. Komolja je bil dal razkopati zidovje podzemске jame, kjer je bil skrivnostni vodovod in posrečilo se mu je, da je našel izhod. V temni noči, ko je patrijarhova armada slavila svojo zmago, je stari Tomaž Re, tinski odpeljal senožeško prebivalstvo iz podzemске jame in je poslal deloma v Jablanico pri Lirski Bistrici, deloma v Belaj v Istri, dočim je vojaštvo popeljal s seboj v Retin pri Krašni Kostanjevici.

Devinski vladar je ostal jetnik. Patrijarhov legat ga je dal prepeljati v Senožeče in ga je izročil v varstvo Rajmonda. V starodavnem stolpu je bil Juri zaklenjen v tesno sobo in z njim vred njegova soproga Hema.

Kadar je Juri začel obupavati, tolažila ga je Hema, da je Komolja živ in prost, da ni treba obupavati.

Rajmondo je bil nastanil Jurja v najvišji sobi stopla, sam pa se je nastanil pod njim, tako, da bi bil Juri moral v slučaju bega priti skozi Rajmondovo sobo. To je najbolj jezilo Jurja, kajti ni imel upanja, da bi mogel priti do skrivnostnega vhoda v podzemski vodovod in vedel je, da edino tód vodi pot v svobodo.

Zopet sta se Juri in Hema razgovarjala kakor malone ves dan o načinu, kako bi pobegnili, ko je nekaj lahko žvižgaje priletelo v mračno sobo in padlo na tla.

Hema je skočila proti oknu in pobrala na tleh ležečo pšico.

"Navadna pšica je," je menil Juri. "Ali priletela je s Komoljevega loka. Samo Komolja strelija tako visoko. Komolja me je hotel s to puščico obvestiti, da je v moji bližini."

Juri je ogledoval leseno pšico natančno in jo končno zlomil čez sredo. V pšici jo bil skrit listek na katerem je bilo čitati: "Delaj se bolnega in zahtevaj zdravnika."

"Ah Komolja, zlata zvesta duša" je vzklíknil Juri, ko je prečital listek. "Saj sem vedel, da me ti ne zapustiš."

Naslednjega dne je stopil Hasan pred Rajmonda.

"Moj gospodar je bolan," je rekel suženj. "Vso noč je ječal in gospa Hema se boji, da umrje."

Hasan je imel nalogo, da je Jurju nosil jedila in je posredoval med Jurjem in Rajmondom, ker se slednji ni upal, stopiti Jurju pred oči.

Rajmondo je bil v strahu. Vedel je, da so Senožeče zanj izgubljene, če se Jurja kaj pripeti. Izročili so mu Jurja v varstvo s pogojem, da mora nanj paziti ne le da ne uide, marveč, da se mu tudi drugače ničesar ne primeri. Rajmondo je za to jamčil s svojo glavo. Ta pogoj je stavil legat, ker je poznal Rajmonda in je vedel, da bi bil ta zmožen tudi najhujšega zločina samo, da se iznebi Jurja. Ko je zdaj Hasan prišel, kaj naj storim?" je vprašal ves zbežan.

"Pošli Zulejko k Jurju je zbadljivo dejal Hasan. "Zulejka se razume na zdravljenje in ker ljubi Jurja, bo gotovo vse storila, da ga reši. Ali pa pošli po Žida, Natana, ki je prišel v tabor in leži ranjemeč."

Čez dobro uro je Žid Natan že stal v Rajmondovi sobi. Rajmondo mu je obljubil bogato plačilo, če izleči Jurja in ga je potem peljal v jetnikovo sobo. Sam je iz previdnosti ostal pred vratmi.

Natan je Jurja skrbno preiskal in je potem dejal:

"Bolezen ni nevarna. Preskr-

bim Vam zdravilo in jutri bodele že boljši." Pri teh besedah je Natan stisnil Jurju skrivaj kosček pergamenta v roko in potem odšel iz sobe. Rajmondo je Žida peljal s seboj in ga potem na dolgo in na široko izpraševal o Jurjevi bolezní ter ga sili, da takoj na mestu zvari potrebno zdravilo.

"To bi bilo jako težko" se je branil Natan. "Nikogar ni, da bi mi pomagal, sam pa slabo vidim. Da, ko bi bila v hiši kaka ženska, ki pozna želišča..."

"Taka ženska je tu," je dejal Rajmondo. "Moja sužnja je in dobro se spozna na zdravlilna želišča. Le ostani tu."

Rajmondo je poklical Zulejko in ji naročil, naj pomaga Židu, sam pa je odšel po svojih opravkih.

Natan je razrezal vrečico, v kateri je shranjeval svoja želišča, in začel iz druge vreče jemati pripravke za kuhanje zdravil. Opazoval je pri tem Zulejko nepremično. Naenkrat je stopil pred njo, ji srepo pogledal v oči in rekel:

"Zulejka, ali mi hočeš pomagati da rešim Jurja iz jetništva?"

"Da," je odgovorila Zulejka.

"Ali mi tudi zaupaš, dasi me ne poznaš? Ali me ne varaš?"

"Ne! Jaz te ne varam in jaz ti zaupam. Ti nisi Žid, ti si Komolja," je odgovorila Zulejka in je smehljalje dostavila: "Spoznala sem te na prvi pogled, ko si vstopil v hišo."

"Ako me je še kdo spoznal, smo izgubljeni," je menil Komolja. "Toda živega me ne dobe v roke. Pri sebi nosim vedno steklenico strupa."

"Kako hočeš Jurja rešiti?" je vprašala Zulejka.

"Ko bi mogel Rajmonda le za eno samo noč odstraniti iz te sobe — potem bi bil Juri rešen. Jaz poznam skrivni izhod iz gradu in treba je le, da je pot do izhoda prosta, da Rajmondo za eno noč zapusti ta stolp."

"To preskrbim jaz," je rekla Zulejka. "Daj mi svoj strup."

"Čemu?"

"Zaupaj tudi ti meni, kakor zaupam jaz tebi," je odgovorila Zulejka. Na njenem licu se je pojavil izraz neizprosne odločnosti. Komolja je takoj vedel, da hoče Zulejka zastrupiti Rajmonda. Omahoval je le trenotek, potem je molče izročil Zulejki strup.

V tem trenotku je vstopil Rajmondo. Videl je v rokah svoje sužnje steklenico in vprašal, kaj da je v njej.

"Strup," je odgovorila Zulejka.

Rajmondo je planil k njej in je iztrgal strup iz rok.

"Kje si dobila ta strup?" je vprašal Rajmondo. "Ali ti ga je dal ta Žid?"

"Ne; le jaz sem mu ga pokazala in ga vprašala, kako učinkuje?"

Rajmondo je nekaj časa nezavestno motril Komoljo in Zulejko potem je odslovil domnevanga Žida.

"Če jutri devinski vladar ni zdrav, te pustim izbičati," je dejal Rajmondo zdravniku za slovo in za njim zaklenil vrata.

(Dalje prih.)

ANON LINHARD & SON

— Pogrebника —

Kočije za dobiti za vse priložnosti.
471 W. 19th Street Chicago, Ill.

!Slovenci v Ameriki!

BERITE KAR VAM MI TUKAJ HOČEMO NAZNANITI.

Mi Slovenci živimo tu v Ameriki sedaj v jako hudem času in to je gotovo že Vsaki posamezni opazil. Ne da bi mi mislili, samo delavce in navadni narod, ker to čutijo več ali manj vsi Slovenci brez izjeme. Dan-danes je v Ameriki samo humbug kateri se razširja med vsem narodom, ali naj več pa še med Slovenci in naj prvi so Medical Instituti, katere moramo omeniti. Ni več daleč, ko bodo ti Instituti popolnoma iztirani in to je edino na kar mi delujemo in kar si lahko vsaki Slovenec želi, ker potem se bodo Slovenci in tudi drugi Slovanski Narodi obrnili v v slučaju bolezni, naravnost na poštene zdravnike kateri imajo skupaj Companijo in delujejo s združenim močmi v korist in blagor Slovanskega Naroda. Kam bi mi Slovenci prišli ako bi se nikdo nebi pobrigal zato, da se ustavi to denarno ubiranje Medical Institutov proti Slovanskemu Narodu in kakor smo že omenili; čas je jako kratek v katerem bodo ti Instituti izplavali po vodi.

Vidite Slovenci, ravno v tej zadevi bi Vas mi radi opomnili na America Europe Companijo, katara ni Medical Institut in katara obstoji iz treh naj imenitnejših zdravnikov Dr. Roof, Dr. Knight in Dr. Spilling, katerim se lahko vsaki Slovenec v slučaju naj hujše bolezni s popolnim zaupanjem pusti zdraviti. Mi smo v zvezi s svetovno znanim in mnogo odlikanim Laboratoriom v Milanu in iz tega Laboratorija dobivamo mi zdravila po imenu OROSI, ker Amerikanska zdravila niso tako izkušena kakor OROSI ZDRAVILA in zato mi tudi ne žalimo denarja, katerega moramo plačati, da mi ta zdravila tako daleč iz Europe dobivamo. Vedite, da rabijo po cellem svetu v naj večjih bolnišnicah samo Orosi zdravila in sedaj so jih celo vojaške bolnišnice počele rabiti, ker čudoviti so uspehi, katere imajo OROSI zdravila pri vsaki bolezni.

Vsaki od Vas tudi ve, da hočejo biti Amerikanci naj bolj pametni in da nočejo priznati nobene zunanjsne stvari, ali vidite rojaki, pri OROSI zdravilih se niso mogli zoperstaviti, ker prepričani so tudi Amerikanci da so edina Orosi zdravila, po katerih se vsaka bolezen sigurno ozdravi in upisani so Orosi zdravila tudi v Washingtonu kod prava in naturalna pod številko 3402 in to je tudi očitni dokaz, katerega vsaki mora verovati in zaupati.

BOLNIKI kateri imajo živčne bolezni, ali kateri trpijo na želodcu, plučih, jetrih, ledicah, zamašenosti in vsi tisti kateri imajo bolezen v očeh, ušesih, nosu in vratu, kokor tudi vsi, kateri imajo bolezen v krvi, naj se takoj na nas obrnijo za svet, ker to so same take bolezni, katere imajo jako hude posledke ako ne dobi bolnik pravo časno pomoč. Bolezni v krvi, to vsaki ve, da so to vse tajne možke in ženske bolezni. Orosi zdravila so edina in naj hitrejša pomoč.

TOKAJ SLOVENC! Delujmo skupaj, da pridemo do cilja in da se udiranje našega Naroda preneha. Ako ste bolni, naj si bode kakoršnja bolezen koli in ako ravno je morda že zastarana to nič ne deni, ker OROSI ZDRAVILA Vas bodo gotovo ozdravila. In res je to, kar ljudje že govorijo, da do tistega, kateri rabi OROSI ZDRAVILA, SMRT NIMA OBLAST.

Pišite nam takoj po nasovo knjigo "SPOZNAJMO SE" katero Vsaki zastoj dobi,

Naprivite Vaš natančni naslov in ako ste bolni nam brez okolnosti natančno opišite Vašo bolezen in mi bomo Vašo pismo takoj ušim zdravnikom predložili, kateri bodo Vašo bolezen preučili in Vam na podlagi diagnoze določili prava OROSI zdravila, po katerih Vam je zdravje gotovo.

ZAPOMNITE SI NAŠ NA SLOV, in pišite na:

America Europe Company

(OROSI)

161 Columbus Avenue, New York.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle St.

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

TELEFON CALUMET 1678

Najfinejše fotografije izdeluje vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne — postrežba hitra.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

John O. Hruby

TRGOVEC

s pohištvo, železnino, pečmi, karpeti itd.

Peči in ringerji (wringers) se hitro in dobro popravijo

589-591 Centre Avenue

Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

'TRIGLAV'

Zdravilna

Grenka

Vinska

Tonika

TRIGLAV

CHEMICAL WORKS

"BAN

JELAČIČ"

Želodečna

Grenčica

Svoji k svojemu! Kupujte naše blago!

1648 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PAZITE NA TA PROSTOR!

Ta prostor se hrani za EDWARD RIMSA, 606 Centre Avenue, Chicago, Illinois. Isti je lekarnar in izdelovalec raznih želodečnih in lečivih zdravil, vin in tonik

Rojaki Slovenci, čitajte ta oglas v prihodnje za svojo korist. . . .

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvom in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami

Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijska tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijske plače. Sodrugi, ki žive v mestih, kjer ni unijskih tiskarn, naj pišejo upravništvu za pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali naobratno.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St.

New York.

“Zakon in red” v Nevadi — certifikati rudniških lastnikov in vojaštvo.

Radi tega, ker so poslali ono mornarico na Tihomorje Zapadna premogarska zveza krši ves red in pravo mejnarodne etiketa. In samo 180 kil Pettibonove zmesi bi napravilo premirje in pravi red.

Predsednik Roosevelt je v svojem poročilu na kongres hvalil in častil “Mirovno konferenco v Haagu”. V svoji prevzvišenosti je pa pozabil na mir in povdarjal potrebo večje mornarice in vojaštva ter prosil kongres, da v to privoli.

“O stanovitost, ti si biser kreposti!”

V New Yorku je ta teden samo 150 tisoč stradalajočih brezdelnih delavcev paradiralo po ulicah mesta — Santa Claus se jih ni usmilil, lačni so se povrnili na svoja domovanja čakajoč odklonitve prošnje, ki so jo poslali vladi v Washington, da jih vsaj s kruhom reši pogina.

To je narodna prosperiteta.

Namesto, da bi “edini” socialisti stegovali svoje prste po krmilu vlade, hočejo vladati podporni društva.

Pred štiri leti smo imeli Slovenci v Chicagi dve stranki; svobodnomiselno in klerikalno; sedaj jih imamo štiri: Socialno, edino socialno, klerikalno in prepisno.

H kateri spadaš ti?

Kriza je navadna šola bedakov.

General Pomanjkanje je nasledoval generalu Brežutnosti. V resnici kapitalisti so veliki šaljivci.

Kapitalistični sistem se ni prišel na podboj, od koder bi se ga dalo strmoglavit v brezno — prepada — vendar se mu čim hitreje približuje. Ta kriza razvija je tisočm misleči položaj, ki bi radi videli, da skoraj pade, ker so zgubili upanje, da še kedaj uspevajo pod njim. Vse zgleda gladko za progres socialne revolucije.

Po kapitalistični ekonomiji je vzrok krize premajhen kredit in ta je radi pomanjkanja denarja in ta zopet radi pomanjkanja zupanja. Za to se pa lahko pomaga. Začnite tovarno, ki bo izdelovala zaupnost, dovolj je brezposelnih ljudi, ki bodo radi delali noč in dan.

“Srečno in veselo novo leto za kapitaliste, staro leto, polno ubojev in umorov pa za vas delavci.” Taka so voščila ki jih slišimo iz ust kapitala.

Maščevalni “Santa Claus.”

Že pozno maščevalnik večer je vstopil elegantno obleden mladi mož v prodajalno igrač.

“Dajte mi najbolj ropotajočo igračo kar jih imate,” rekel je prodajalki na vprašanje ščim, da mu zamore postrči.

“Kalko se vam dopada tu boben?” uprašala ga prodajalka. “Isti je dober, ako je v pravih rokalah”.

“Pre mrtev,” pravi on. “Jaz hočem bolj ropotajoče orodje. Popolnoma ropotajoče, me li razumete?”

“Da, razumem,” pravi prodajalka, gledajoč okoli po igračah. “No, in kalko bi pa bilo z rogom?”

“Ne, ne, tu niti za polovico tako ne tili in ropoče kot bi jaz rad.” Odgovori ji mož.

Sedaj prodajalka zapazi neke vrste stroj s piščalko, vretenom in klepecem tako, da je klepec klepal ali klopotal po vrtečemu se vretenu, piščalka pa je pisala vmes, da je bilo groza poslušati.

“Kaj pa to?” uprašala, a ob enem na vije stroj, katerega glasovi so se daleč po prodajalni

razlegali.

“Fino, fino,” kriči veselja mladi kupovalec. “Kot malašč. Štiri mi dajte.”

Prodajalka je postala radovedna in uprašala je mladega kupca čemu mu bojo štiri igrače vse ene vrste, in katerih se toliko veseli.

“No, dobro,” pravi kupovalec. “Pred desetimi leti bil sem v zarotah z mladim nezvestim dekletom in vzela je družega. In sedaj imata štiri otroke; jaz pa jim pošlem vsakemu po eno teh igrač, in upam, da se ji bodem stem činom dovolj maščeval.”

Prizadet.

“Ali trdo delaš te dneve?” vpraša Clevelandčan prijatelja.

“Da”, mu odgovori prijatelj.

“Že tako dolgo te v pisarni videl nisem.”

“I seveda! Prvi teden finančne krize sem bil tako hudo vposljen! Veš, denar sem iz bank domov nosil, boječ se, da mi ga ne ugrabi jo borzni špekulantje. Drugi teden sem ga pa mazaj nosil, boječ se, da mi ga tatovi ne ukradejo.”

Društvene vesti.

Društvo “Naprej” št. 5 S. N. P. J. v Cleveland, Ohio Vas vabi na svojo plesno in pevsko veselico, združeno s srečelovom, v nedeljo, dne 5. januarja, 1908 ob 8 uri zvečer v Knavsovi dvorani, 6131 St. Clair ave.

PROGRAM:

1. Petje, pevskega zbora “Slovenski Sokol”.
2. Godba, pod vodstvom Fr. Korčeta.
3. Srečelov, z nad 150 krasnimi dobitki.

Za gorka in mrzla okrepčila vsake vrste bode v obilni meri poskrbljeno.

K tej veselici so najljudneje vabljena vsa tukajšna bratska podp. društva, in ona iz okolice. Vsak posameznik “Dobro došel”. — Vstopnina za nečlane 25 c., člani in dame v sprenstvu vstopnine prosti. K obilni uledežbi vabi Odbor.

Trinerjevo novo poslopje.

Delaj in trpi.

Náš prijatelj nam piše, da je precej bolan in da v kljub temu mora delati, ker njegova rodbina hoče in mora jesti; nadalje piše, da nima apetita, moči in tudi ne eneržije, ter da zasluži zelo malo. Mi smo mu odgovorili, da naj poskusi Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino dobro vedoč, da mu bo isto pomagalo in ojačalo želodec. Tisoče ljudi, ki so se pritoževali radi slabega prebavljanja in zgubi moči so zopet popolnoma ozdravili ker so rabili to zdravilo ne da bi zgubili jeden dan pri delu. Vzemite vedno, kedar se počutite slabši par požirkov tega vina pred vsako jedjo in pomagalo vam bo gotovo. Povrnili se vam bo dober tek do jedi, popolna prebava živil, močni nervi in mišice. Sami znate, da samo močni ljudje imajo dobre prilžnosti in radi tega je vaša dolžnost, da držite vaše telo in misel v najboljši moči. Trinerjevo ameriško zdravilno vino je napravljeno iz čistega rudečega kalifornijskega vina in importiranih želišč, ki delujejo naravnost na prebavne organe, isto je tudi dobro za vsak želodec.

Dobiva se v lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Triner — 616—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

POZOR!

Nekatera c. društva, katera nam že mesece dolgujejo na ti skovinah in drugem se popolnoma nič ne zmenjo na naše opetovane opomine v listu in pisnih. To leto se bliža koncu in naši upniki nas pritiskajo od vseh strani, mi jim moramo plačati kar jim dolgujemo in smo mne nja, da tudi cenjena društva store svojo dolžnost in poravnajo zaostalo dolgovano svoto, ter nam jo kar narhitreje dološljejo, ker sicer smo prisiljeni strožjo pot ubrati, da izterjamo dotične svote. S pozdravom

“Glas Svobode Co.”

Huda davica! Revmatizem, kostobol, nevralgija itd. imajo isti koren. Vsi povzročajo hudo bol in razdirajo človeško telesno in duševno moč. Dr. Richter-jev Anchor Pain Expeller pomaga. 25 c. in 50 c.

KDO VE za naslov Matije Kambič (Kambridge), ki je pred časom bival v Californiji. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov nekdanji prijatelj. Njegove sorodnike prosim, če vedo zanj, da mi naslov pošljejo na Upravišstvo “Glas Svobode”, 665 Blue Island ave., Chicago, Ill.

ALOIS PAVLOVIČ

prva hrvatsko-slovenska

TRGOVINA S OBUČO

Za gospe, gospode in deco.

Popravila

623 So. Center ave., Chicago, Ill.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske cigarete.

J. VOKOUN,

559 W. 18th St.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvorano za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženitbe in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravu starih vse po zmerno nizkih cenah

624 South Centre Avenue.
CHICAGO

Slovenska gostilna pri Franc Čehu.

Rojaki, kateri žele piti naturalno. doma izdelano vino, naj se oglasijo pri meni. Potupčim rojakom dam statuovanje in hrano po nizki ceni. Točim vse ostale pijače, ki spadajo v gostilni. Priporočam se v obilen obisk. S spoštovanjem

FRANK ČEH

568 S. Centre Ave., Chicago.

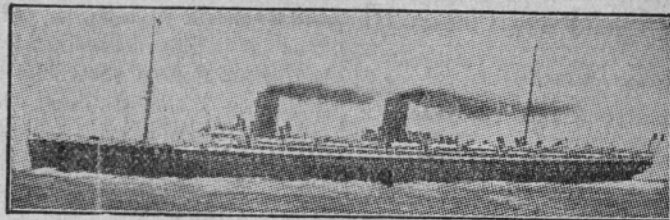
17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnik, za moške ali ženske 18K SOLID GOLD filled z lepokrašenim dvojnimi pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delavcem na železnicah. JAMČENA ZA 20 let. Za prihodnjih 60 dni pošljemo to uro na vsak naslov po C. O. D. za \$5.75 in vozne troške, na pregled, in ako ni, kot se tu reprezentira NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačaš \$35.00 za ravno takšno uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Posebno dobro 14K pozlačeno verižico in privezek darujemo z vsako uro. EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 HP La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizo 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:

od 8.—10. ure predpoludne

od 1.—3. ure popoldne in

od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10,

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažaj piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Gl. Svobode Co
665 Blue Island Ave. Chicago, IllEntered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10

za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je
Glas Svobode Co.
665 Blue Island A. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi STARI naslov.

231

Dopisi.

Colton, Utah, 28. dec., 1907

Slaba godina prijatelj, slaba. Zakaj neki toliko tovarni počiva in prav nič ne delajo, saj je vendar republikanec predsednik in še ta boljši, pred katerim se vsi mogočni trusti za "špas" tresejo. On ima veliko srce, še večje kot morski som ali za delavca trpina nima niti za en okobol prostora v svojih medrih. Videli pa smo kako on lepo po očetovski skrbi za odernu in to je pokazal že večkrat a najsijajnejše pa v Coloradu in sedaj v Goldfield, Nevada.

In kaj še, tudi pri Haywoodovi obravnavi je rabil lep izraz za delavca—rudarja. Mi delavci, ki ga vzdržujemo smo "nezaželeni državljani" in za to pa bomo tudi gledali, da postane zopet predsednik Zdr. držav. Guess niti!

Upam, da bomo zmagali mi delavci in bacili iz krmila onega, ki nas tako po živinsko ljubi.

Naš pesnik Askerc se ne moti, ko pravi:

"Miljoni umirajo, pré, od gladi
Jeli kruha bi radi, a ni ga!
Jaz sem šel. Če podanik je lačen
kake kak
No, kaj mene povej mi! to briga?"

Teddy je sit in če vsi poginemo gladi njega to nič ne briga.

Brigalo bo pa nas delavce in magari se tudi ves svet koj preobrne; udarili bomo po takih, ki ne vedo kaj je glad in kedar so siti. Saj me razumete kaj mislim reči. Delavce podaj roko delavcu, kapitalist pa trustu in zmaga je naša.

S soc. pozdravom na vse zavedne delavce ostajam Vaš

France Savinski.

Yale, Kas., 28. grudna, 1907

Cenjeni urednik priljubljenega lista! Prosim vas v imenu našega dičnega društva 'Bratstvo Naprej', št. 9 S. N. P. J. da priobčite sledeče: Pri zadnji mesečni seji sklenili smo, da si nabavimo društveni prapor in za to smo pooblastili brate, da pobirajo darove in doneske, da čim lepšo zastavo kupimo.

Tem potom se obračam na rojake in brate, da nam po svoji moči pomagajo. Jaz sam sem nabral od bratov v Yale, Kas. \$21 v enem večeru, za kar se jim toplo zahvaljujem. Imena vseh darovalcev bomo priobčili kasneje, ravno tako tudi to zadevne prispevke. Vsi darovi se naj pošiljajo na me ali pa na društvo ali njega zastopnika brata Frana Šetina.

Zahvaljujoč se za naprej vsem bratom in sestrām, ki nas podpirajo, vam voščim srečno in veselo novo leto.

Anton Rupar, box 65.

Black Diamond, U. 30. grudna.

Prosim, da mi odstopite nekoliko prostora v našem najbolj razširjenim in priljubljenim listu Gl. Sv., katerega že čitam že dve leti

z velikim zadovoljstvom. V začetku sem se ga branil in sem čital samo kapitalistične časopise, ko sem pa prvih par števil 'Gl. Sv.' prečital odprle so se mi oči in videl sem kje je resnica. Od istega časa ga vedno čitam in ker mi naročnina poteče s novim letom vam prilagam s tem dopisom dolar in pol za celoletno naročnino, ker brez tega lista ne morem živeti.

Ker sem že tako daleč naj omenim nekoliko o razmerah v naši slovenski naselbini Blk. Diamond.

Tukaj nas je še precejšno število Slovencev—delavcev, ki smo dobro organizirani v United Mine Workers of America. Ta organizacija je strupeno bodalo za naše delodajalce za jedno pa dobra protekcija nas delavcev.

Tu imamo tudi dva slovenska društva; eno spada k J. S. K. J. in drugo je naš dični "Planinar" št. 57 S. N. P. J., katero šteje že čez 60 udov. To naše društvo Planinar je bilo ustanovljeno 24. februarja 1907 in je v tem kratkem času lepo procvitalo. Rojake tudi tem potom opozarjam, da pridno pristopajo k temu društvu, ker ne vemo ne ure ne dnova, kdaj se nam kaj zlega pripeti in radi tega se moramo vsaj nekoliko za prvo pomoč zavarovati.

1. decembra smo imeli volitev novega odbora za leto 1908. V odbor so bili izvoljeni vsi dosedajni odborniki poleg teh pa smo morali voliti še par drugih odbornikov, ker društvu čim dalje bolj raste in procvita.

Ob enem pa prosim drage somišljenike, ki še niso naročeni na Glas Svobode, da se naročite na istega, ker ta je edini (potem naj se drugi listi še bolj trudijo ljudstvo varati, da so edini delavski in svobodomiseln listi) list, ki zaštopa slov. delavstvo v Ameriki, in da roka v roki pomoremo na dvakratno tedensko izdajo lista, kar pa je tem večje koristi za nas delavce.

Želim čitalec G. S. srečno novo leto in kapitalistom, ki nas delavce zatirajo pa f—o. S pozdravom

John Kramer.

Chicago, Ill., 31. grudna 1907.

Prosim, da priobčite sledeče v našem dosedajnem glasilu Glas Svobode.

So. Chicaški rojak in stari blagajnik S. N. P. J. si umiva roke in opravičuje postopanje napram novemu odboru in hoče raztrobiti v svojem dopisu v št. 52, da on dela samo blagre za Jednoto in potem zopet joka, da se mu je čast krala itd. ali oporekati moram, da to ni nobena častikraja in se ne bi nič takega zgodilo, ako ne bi on tako nasmiselno nastopal proti novemu odboru že pri konvenciji in tudi potem. Nadalje predbaciva, da so bili na konvenciji večina neizkušeni delegatje, seveda radi tega ker niste vi potegnili svojih mandatov. Delegati so lomili pravila in volilni zakon in so imeli kandidate pod svojo komando — to je prosta laž, ker jaz za svojo osebo vem, da sem bil nepristranski. Nadalje isti hoče ljudstvu pesek v oči metati z pobijanjem predlogov od nasprotne stranke; to je pa zopet ena. Res je, da nesmiselni predlogi so se in se bodejo vedno pobijali in če smo vaše sebične predloge pobili, mislim, da smo storili edino svojo dolžnost.

Voda od Klobučarja na lastno strugo napeljana, ni imela dovolj moči, da bi vrtela mlinška kolesa. S tem je v kratkem povedano dovolj.

Ravno vi Klobučar ste krivi, da se moramo za blagajno tožariti in upamo, da ne bo dolgo, da vam iste s zakonom in pravico iz rok iztrgamo in to kaj kmalu.

Nadalje naj omenim, da odbor si bode prizadeval, da izveje načiste smeti iz Jednote in za to je treba malo potrpljenja.

Bratje oklepajte se novega odbora z vso energijo in ne pustite se šaljivim kljukcem za nos voditi.

Socijalni pozdrav vsem bratom S. N. P. J.

Frank Mravlja

zapisnikar S. N. P. J.

— Opomba uredništva. — Člane S. N. P. J. opozarjamo na sledeče:

Z ozirom na to, da smo dali bratu Klobučarju zagovor v št. 52 zadnjega letnika je mnogo članov S. N. P. J. napadalo uredništvo in mu predbacivalo vsakojake pregrehe. Ali če pomislimo, da se je Klobučarja v dopisih od raznih članov S. N. P. J. direktno napadalo smo mu morali odstopiti prostor v listu v zagovor. Naša časnikarska dolžnost nas je tudi vezala, da smo njegov dopis priobčili. Radi bi videli človeka, katerega bi se napadalo in mu potem ne dovolili zagovora, kako bi nas pogledal. Kako bi se Vam zdelo, ako bi bili v Klobučarjevi koži in če bi Vam odrekli zagovor?

Vsak inteligenten rojak ve, da smo prav ravnali in to ve tudi uredništvo, ker sieer ne bi njegovega dopisa priobčilo. —

Rojake tudi opozarjamo na dajstvo, da je Glas Svobode veliko pripomogel do ustanovitve in uspeha S. N. P. J. ravno tako pa bomo vedno imeli dobro besedo za S. N. P. J. in delovali tudi v bodoče za njen procvit.

Poleg tega pa še omenjamo, da s to številko zaključimo vsako osebno napadanje v vsakem oziru in se ne bomo s takimi dopisi pečali, ker isti so kakor sami znate bolj v pogubo lista in tudi S. N. P. J., s tem pa nikakor ni rečeno, da stvarnih dopisov v korist Jednote ne priobčimo.

— G. Klobučar! Vašega dopisa nikakor ne priobčimo, ker vsebina istega — ne rečemo, da ni stvarna, ampak je direkten napad na posamezne osebe. Za vas velja isto kot za druge. S pozdravom

Uredništvo.

Skidmore, Kas., 26. dec. 1907

Prosim priobčite sledečih par vrstic. Naša mala slovanska naselbina vrlo napreduje in to kaže lepo razcvitajoče se društvo "Prijatelj" S. N. P. J., h kateremu vedno kak nov ud pristopi. Omega t. m. imeli smo volitev novega odbora za leto 1908. V odbor so bili izvoljeni sledeči bratje: Fr. Čemazar, predsednik; Josip Pompe, podpredsednik; Anton Padar, tajnik; Simon Hribernik, blagajnik in zastopnik; Fran Tomažič, zapisnikar; Valentin Vrtič, straža; Ivan Murn, Ivan Slabšek in Jurij Verholz, pregledovalni in bolniški odbor.

Nadalje naznanjam vsem bratom, da društvene seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu.

12. januarja prih. leta bomo imeli društveno veselico, na katero vabimo vsa sosedna društva, znanke in prijatelje.

Tukajšni Slovenci se lepo zanimajo za svobodno časopisje posebno pa za naše glasilo "Glas Svobode", kateremu želim mnogo, mnogo uspeha v prihodnje.

Delavske razmere v tem kraju so nekaka sredna reč, ni še pre-slaba, a najboljša pa tudi ni, toliko da imamo za sproti.

Vsim Slovincem po Združenih državah želim srečno in veselo novo leto, S. N. P. J. obilo uspeha in novih članov, Glasu Svobode pa dvakrat toliko naročnikov-predplatnikov kot jih ima sedaj. S bratskim pozdravom

Anton Padar.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za sbo-de, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta.

TEL. CANAL 2017

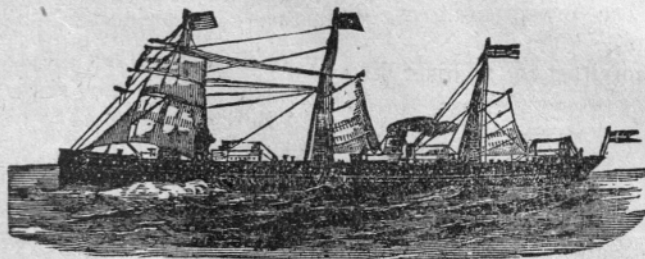
FR. SAKSER CO.

109 Greenwich St. NEW YORK

PODRUŽNICA

6104 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodskih družb.

Priporoča se Slovincem in Hrvatom o priliki potovanja v staro domovino, ali ako žele koga sem vzeti — v prodajo parobrodskih listkov po najnižji ceni.

Železniške listke za vse kraje v
Zjedinenih državah in v Evropi.

Pošilja najceneje in najhitreje denar v staro domovino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam ali v katerokoli svrhu.

Vsak slovenski potnik naj pazi, da pride na številko

109 Greenwich Street,

in nikamor drugam ter naj se prej dobro prepriča, ako je na pravem prostoru, predno se da pregovoriti, da komu vroča denar v mnenju, da ima opraviti z nami.

Podpisani naznanjam,

da sem otvoril lepo urejeno gostilno

Hotel Laibach

Na vogalu 4th & Silver St., San Francisco, Calif.

Ob enim naznanjam v San Francisku in okolici bivajočim, kakor tudi potujočim rojakom, da točim v svojem novourejenem prostoru vedno sveže najfinejše pijače in najboljše Californijska vina, in razna žganja Postrežba z izborno domačo hrano. Na razpolago unijske smodke spalnice in za zabavo igralna miza (pool table).

Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem JOHN KUKAR.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni ceni fino sliko v najbolj izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

NAVODILO

za
ORGANIZIRANJE KLUBOV.

Preteklo dne prešli smo nebroj pisem in prošenj od raznih sodrugov po Zdr. državah za navodila kako se organizirajo socialni klubi. Da ustrezemo sodrugom - organizatorjem priobčim z dovoljenjem "Socialne Stranke v Ameriki", sledeče:

KAKO SE ORGANIZIRAJO LOKALNI ODSEKI (KLUBI).

1. Pet ali več oseb lahko organizira lokalni klub s pripombo, da se podvržejo nagonom in ustavi Socialne stranke in se odpove vsim prijateljskim razmeram drugih političnih strank. Prošnje za privilegije ali predprave (charters) se morejo poslati direktno na nationalnega tajnika (National Secretary). Kedar so taki odseki organizirani v mestih ali krajih, kjer imajo centralni odbori sodnost (jurisdikcijo) se napravijo prošnje za privilegij na centralni odbor.

2... Natančno in popolno poročilo seje, pri kateri se je organizacija sklenila, imena prisilnih oseb, skupno s 10 centi za vsakega udeleženca se naj pošlje s prošnjo za privilegij ali charter državnemu (State) ali pa nationalnemu (National) tajniku, kakor že prilika namene.

Kar se pa tiče recimo takih mest kot je n.pr. Chicaga, ki ima svojo okrajno stranko podrejeno sekcijo potem je prispevek 5 centov več kot drugje.

3. Sledeči uradniki se izvolijo:

- Presednik (Chairman) pri vsaki seji.
- Bilježni tajnik ali zapisnikar (Recording Secretary).
- Finančni tajnik.
- Organizator.
- Literaturni agent.
- Poslovni red:
  - Čitanje poročil.
  - Prištop novih članov.
  - Poročila in računi.
  - Pristop novih članov.
  - Poročilo odborov.
  - Nedokončani posel.
  - Nov posel.

5. Mesečni prispevki po 10 centov za vsakega člana, za vzdrževanje državnih in nacionalnih organizacij se pošiljajo na državnega tajnika v državah, kjer so državne organizacije. V državah pa, ki ni takih organizacij, se plača pa te prispevke nationalnemu tajniku.

Kako se prične z delom.

V krajih kjer se ni lokalnega odseka, sme vsakterikoli socialist prijeti z delom organiziranja tako dolgo dokler se lokalni odsek ne nesel vest, da je Juri bolan, je Rajmonda spreletela groza.

organizira in potem izvoli oficijel, nega organizatorja. Organizator se mora dobro na stvar pripraviti in se preskrbeti s malo zalogo potrebnih - kakor n. pr. platformo, ustavo, prošnjami za pristop in privilegij, navodili za organiziranje itd. katere potrebuje se lahko dobe od državnega ali nationalnega tajnika. Če gori omenjeno nekoliko prešudirate in dobro premislite bodete hitro uvideli, kako se mora postopati v začetku in kaj vse je potrebno za začetek. Velevažne ideje za organ. pa se naj hitreje dobe iz raznih socialnih časnikov iz katerih lahko vsaki dan čitate koliko je ta ali oni nationalni, državni ali lokalni organizator storil v svojim delokrogu.

Prošnja za privilegij. ....

Rečimo, da se je organizator tako opremil s prvimi potrebščinami potem drugi korak, ki ga mora storiti je dobiti osebo, ki podpisuje prošnjo za charter. Kakor se vidi in čita na prošnji za privilegij ali charter vse kar je potrebno za vstop v stranko je izjava za pripoznanje razredne borbe med kapitalističnim in delavskim razredom, odpoved za delovanje za vsako drugo politično stranko in priznanje in odobranje

vanje stališča in ustave socialne stranke. Posebno je treba paziti na takove ljudi, ki pravijo, da so socialisti z dušo in telom vendar pa so za kapital in delujejo za kapital. To so samo neke vrste propalce ki hočejo priti med zavedne delavce z namenom, da razbijejo njih dobre namene in dela, ravno tako ne gubite časa nad ljudmi, ki trde, da so socialisti še predno si bil rojen in ki trde, da nimajo časa da bi brali socialne knjige, časopise ali se zanimali za soc. literaturo. Ti ljudje navadno več škodujejo stranki kot koristijo. Radi tega se jih je treba varovati.

Obratno pa drugi možje, ki so prej podpirali kapitalistične stranke, in ki sedaj čitajo socialne knjige in časopise in so privolji pomagati prevrniti sedanji kapitalističen sistem nadprodukcije in poleg tega pa podpisujejo prošnjo za vstop, se pa naj veliko dušno sprejmejo. Zapomnite si, da nikoli ni rojen socialist in da življenska skušnja, privede človeka do spoznanja kaj je pravo in kaj je napačno. Ravno tako se ne sme pozabiti ženskega spola. Ženska, če se zanima za stvar, več ne pravi kot moški in na to moramo gledati. One veliko lahko store, kar moški ne morejo in toliko več, ji bo uspeh, kolikor več ženskih delavk imamo pri delu organizacije. Torej ženske so tudi lahko pri klubih.

Organizator ne sme pozabiti, da lokalni odseki, pravilno in dobro organizirani, so grozovita sila in moč; iste se naj ustanovljajo s takimi člani, ki se ne vpognejo vsaki malenkosti in ki se ne ustrašijo dela. Največ uspeha je pričakovati, kedar se lokalni odsek ustanovi iz mož, ki so bolj ali manj znani v dotičnem kraju kot "Socialisti" in kateri se ne boje in ne tresejo pred od kapitalistov vrženo "nečastjo."

Začasna organizacija.

Seja se naj drži od nameravnih podpisateljev prošnje za privilegij in drugih, katerim dovolijo vstop v odsek. Organizator naj vzame besedo in naznani namen shoda in seje in kliče za nominacijo začasnega predsednika. Po izvolitvi začasnega predsednika, isti prične na isti način klicati nominacije in nadzoruje volitev ostalega začasnega odbora. Vsak član naj potem položi najmanj 10 centov v pokritev prvo mesečnih državnih in nacionalnih prispevkov, katere naj začasni zapisnikar s prošnjo za privilegij odpošlje na državnega tajnika, in če ni v dotični dražvi nobene državne organizacije, pa na Nationalnega tajnika.

Stanovitna organizacija. ....

Po sprejemu privilegija skliče naj se seja, da se ustanovi permanentna organizacija. Izvolijo naj se uradniki za dobo trih mesecev in to pa radi tega, ako člani vidi-jo da ta ali oni uradnik ni zmožen pravljati svojega posla, imajo priliko po preteku treh mesecev voliti nove, boljše urodnike.

Nadalje izvoli naj se odbor, ki bi izdelal ustavo in pravila lokalnega odseka ravno tako pa naj se preskrbi soba ali dvorana, kjer se bodo seje vršile itd. Vsak ud te organizacije naj se naroči najmanj na jeden socialni od stranke priznam časopis in vsakdo naj agitira za socialno časopisje, knjige in literaturo ter pridobi kolikor mogoče novih udov.

Kadar se vse potrebuje dobe, finančni tajnik naj razdeli med člani prispevne listke (membership card) in pritisne na vsakega teh listkov pristojbino znamko, kar pomenja, da je pristojbina za tekoči mesec plačana. Te znamke so vredne 10 centov in se dobe v zameno za dotično svoto poslamo s prošnjo.

Finančni tajnik hrani (1.) imenik vseh vstopnih in sprejetih članov in prejetih listkov; (2.) račun o prejetju in izdaji pristojbinskih znamk. Svota zahtevana za pristojbinske znamke je znesek mesečnih prispevkov, katere odloči lokalni odsek sam Finančni tajnik sprejema ves denar za mesečne prispevke, kolekcije in darila itd. in odpošilja denar za znamke na državnega ali nationalnega tajnika, in plačuje vse dolge, ki jih lokalna napravi in odobri.

Zapisnikar hrani zapisnik in drži natančno poročilo vsake seje; on tudi korespondira itd. Literarni agent ima skrb na vso literaturo, gleda na razdelitev in odpošiljanje iste, nabira in odpošilja naročnino na socialne pise itd.

Po večletni skušnji prišlo se je do prepričanja, da s vsakotredskimi zborovanjem, govori, shodi itd. se največ doseže in da javni govori so največje koristi za propagando.

Ne pozabite,

da socialna stranka je politična stranka in najbolj praktična stranka na svetu in radi tega se naj člani raznih odsekov seznanijo s volilnim zakonom mesta in države, v katerem žive. Isti se naj seznanijo s tedajnimi političnimi in ekonomičnimi dogodljaji in se tako pripravijo in vporabijo vsako priložnost do večjega naraščanja in sigurnejše zmage. Vsekako pripravljeno moramo biti na vsak slučaj, da modro delujemo kedar pride politična moč vseh narodov v naše roke.

Lokalni tajniki naj napravijo poročila o uspehu socialnega delovanja v njihovih krajih in jih pošljejo na državnega ali nationalnega tajnika, kakor že prilika namene; dobro pa je tudi da važne stvari objavijo v časopisih.

Lokalni tajniki naj napravijo poročila o uspehu socialnega delovanja v njihovih krajih in jih pošljejo na državnega ali nationalnega tajnika, kakor že prilika namene; dobro pa je tudi da važne stvari objavijo v časopisih.

Še večje važnosti pa je, da vsak član ve kaj je Socializem in kak smoter in zakonaj je Socialna stranka organizirana. Dobri člani o socializmu dobro poučeni lahko več store, kot pa vsa agitacija za volitev in če pridemo tako daleč, da se bo vsaki socialist, dobro poučen o socializmu zaveval svojo dolžnost in ostal trden svojim principom potem kmalu pridemo na krmilo celega sveta.

Nacrt ustave in pravil za odseke se vam dopošlje na zahtevanje ako pišete na National Secretary, Socialist Party, 269 Dearborn St. Chicago, Ill. ali pa na uredništvo "Glas Svobode" 665 Blue Island Ave. Chicago, Ill., katere vam da-jo vso pomoč za organizacijo in dobro vodstvo socialnih klubov.

Vsekako, če ustanovite socialni klube, nikar se ne dajte zapeljati od drugih, ki vam mogoče svetujejo, da ni potrebno zvežati se s Socialno Stranko. Vsakdo dobro ve, da v organizaciji je moč in da v slogi zmagamo in v neslogi propademo.

Socialna reprezentacija.

Socialni sentiment se razširja pa gotovo in rešnično premaguje vsakotredsko premaguje socialno gibanje kapitalizem in stopa z vsakim dnem na višjo stopinjo kontrole zakonotvorne moči in oblasti vseh narodov. Spodnja lestvica kaže število socialnih in delavskih zastopnikov, kateri so bili izvoljeni in sedaj sede in delujejo v državnih zborih in nationalnih zakonodajstvih naprednih narodov na svetu: V avstrijskem državnem zboru je 87 socialistov; v Argentini (kongresu) 1; v Belgiji 30; v Britanski Columbiji 3; na Damskem skupaj 28; na Angleškem v poslanski zbornici 31; na Finskem 80; na Francoskem 50; v nemškem državnem zboru 43; v Holandiji 6; v Italiji 25; v luksemburški zbornici 7; na Norveškem 10; v srbski zbornici 1; v švicarskem svetovalem zboru 2; na Svedskem 15.

Koliko socialnih zastopnikov pa imamo v Zdr. državah? Nič. To nas pa še ne ustraši.

Poglejmo samo zadnjih pet predsedniških volitev. Leta 1888 je

bilo 2000 socialističnih glasov oddanih, leta 1892 jeden in dvajset tisoč, leta 1896 šest in trideset tisoč; leta 1900 osem in devetdeset tisoč in leta 1904 skoraj pol milijona. Toraj v štirih letih smo napredovali za 19 tisoč glasov in v letu 16 prišli smo na pol milijona in če tako naprej uspevamo, bomo imeli prihodnje volitev "a close call", kakor pravi Amerikanec in če te volitve ne zmagamo, zmagaja je gotova v letu 1912.

To vse pa kaže, da socializem, ni več oni starinski komunizem ali mogoče anarhizem, tem več, da isti je ekonomična politična teorija, ki si je priborila prostor med zaduhlimi kapitalističnimi političnimi strankami vseh narodov celega sveta; socializem in politična ekonomija.

Slovinci - sodrugi pripravljajte se in organizirajte socialne klube kjer koli je pet zavednih Slovincov ali več. Vse kar nam je izgubiti, so okovi na naših rokah in nogah in pridobimo pa lahko celi svet.

List "Glas Svobode" vam stoji na strani in kar koli potrebujete za organizacijo klubov vam rado- voljno storimo in pomagamo do napredka in zmage.

Ne ustrašite se dela! Po težkem delu pride gotovo dobro plačilo in zaželeni odmor.

13 Cleveland, Ohio

DANICA.

Vsem prijateljem, znancem in sorodnikom naznanja spodaj podpisani, da je Pavlika postal vdovec. Tužna vest, da je "Danica, glasilo Hribar in Krže Company" vze davno pokopano in se preselela v blaženo večnost - pozabljenost žgače moje nerodno srce, ker ne ve na kakoli bolezi je Danica umrla.

Njeno življenje nam je dobro znano in bojimo se slišati grozne novice, da je zapustila ta revni svet z veliko zapuščino za svoje pravne naslednike - pot za seboj.

Slišali smo, da je vsled pack in udarcev, ki ji je Nova demovina prismočila mevarno zbolela in se preselila tam nekam v Jeruzalem na Jutrovsko, kjer so baje postavili velike tiskalne stroje, kateri pa so po mesecih Pavliho tako obhitali, da si je hotel življenje vzeti, ker ga pa je Danica prisrčno ljubila preselila se je rajši sama v boljše bodočnost in pustila vdovca Pavliho še na tem svetu, da ga valjari tiskalnih strojev še nekoliko pomažejo predno ubere pot za zvesto Danico.

Od kar smo Danico pokopali imamo tu malo več miru; mučna bolezen "zavistititis" ji je skopala prezgodnji grob in Bog ji grehe odpusti.

Kikiriki - uf.

CLEVELANDSKA BOŽIČNA ČRTICA.

Stal sem na vogalu široke ulice v Clevelandu in mislil sem na preteklo dogodljaje v starem kraju na ta svetli večer.

Kar na enkrat zaslišim honk-honk in glej po ulici pridrvi cela vrsta avtomobilov natlačeni z božičnimi darili in se ustavi ravno pred menoj.

Razveselil sem se, misleč da me je sveti Christmas obiskal. Stal sem nepremično in poželjivo gledal lepo zavita bogata božična darila.

Tudi otrok se je nabralo brezštevilca okoli teh avtomobilov in meledovaje so pasli poželjive oči na bogatih darilih.

Bili so to otroci ubožnih starišev.

Christmas pa, ko je opazil, da so si razcepali otroci poželjive oči že dovolj napasli vse se na avtomobil, pritisne meh, da je po ulici zahonkalo, zavil je na drugo cesto in jo počasi udaril naprej; za njim so pa honkali pod-Christ-

masi, angelci in razni drugi služabniki.

Otroci so leteli za Christmas-ovo procesijo in tudi jaz sem je obral za njimi, hoteč videti kje se ta Christmasova procesija ustavi.

Christmas obrne svoj honk-honk proti Euclid ulici in se ustavi pred vsako veliko palačo.

Aha, mislil sem si: "To so pa darila za bogatine." In nisem se zmotil. Christmas je bil zelo radodaren in njegovi Vice-Christmasi, angelci in drugi služabniki so imeli dovolj dela s razpečevanjem božičnih daril; opazil sem, da bogatine je obdaril s zlatino, srebrnino in dijamanti in jabolka na pol zmrznena, orehe, skoro vsak drugi piškav in stare slašice, ki jih več nihče ni hotel kupiti, je pa razdal med revno, razcepano in na pol boso deco, katero mu je tako daleč sledilo predno se je ustavil.

Ko sem to opazil črna žalost se je opela mojega srca. Nikakor mi ni šlo v glavo, da Christmas pozna in gleda na stan zemljanov.

Vsreu sem se zgražal, ko sem videl, da Christmas ljubi bogatine bolj kot trpina delavca.

V sreču sem se zaklel, da kedar umrem zatožim Christmasa pred Bogom očetom in mu povem, kako njegovi nebeški podložni spolnujejo njegove nauke, posebno pa nauk: "Pred Bogom smo vsi enaki". - Kako smo toraj pred Bogom vsi enaki, če pa Christmas tako lumparijo "špila" na sveti večer.

Mislil sem si pa: "Prišel bo čas, ko bode moral ravno ta-le Christmas božična darila razdati med delavce, njih družinami in sirotami in: potem še-le takim lenuhom - kakor se je ravno pripetilo pretekli sveti večer.

DOPIS.

Čenjeni urednik. Iz naše naselbine se veliko piše skoraj v vseh časopisih in kakor čitam poročila iz Glas Svobode so še ta najbolj zanesljiva. Dobrega poročnika imate, vse tako lepo pogodi in pove, da se še celo tukašnji katoliški farani za list zanimajo in zakaj bi se ne!

Veste kaj veselo novico Vam imam povedati. Gospoda se več kar nič ne upa iti po hišah z zakljam, ki nima dna in to nas pa veseli, da kar poskakujemo. Lep mir imamo sedaj.

Samo sem in tja se kedo oglasi: "Slovenske šole nimamo."

Jaz pa rečem, da je tudi ne bomo se kmalu imeli, sosebno če se bo nam socialistom tako v eno mer očitalo, da smo mi krivi na- zadržajstva.

Pa veste nas to malo briga, kar nam taki ugledni možje očitajo, ker dobro vemo, da mi smo za napredek, oni pa le za denar in vladanje naumnega ljudstva.

Ko bi šlo tako naprej, kakor se je godilo pred par leti oziroma meseci spremenila se bi naša slovenska naselbina v ono, ki je v starem kraju, okoli Ljubljane, samo, da ji bi dali drugo ime "Slovensko-Ameriška papeževa provinca Cleveland."

Kaj pravite ne bi bilo to krasno ime za našo naselbino s tolikimi farami? Samo Kržeta bi morali za papeževga kneza postaviti, da bi nas z večjim bičem opletal. - Pa - - -

Drugič kaj več. Pozdarv.

Jos. -šek.

REVERIJA ZELENEGA VDOVCA.

A. K.

Božični večer je. Osamljen sem dim pri prazni mizi in mislim na svoje, ženo in otroke, s katerimi sem še pred tremi letmi praznoval božični večer.

Bil sem zadovoljen s svojo ženo in rad sem gledal bodoče zarod - svoje petero otrok.

Siromaštvo in glad žene in otrok tiralna sta me na pot - v daljino Ameriko iskati boljše, miljeje sreče. Poslovil sem se z najožje željo, da zboljšam slabo stanje otrok in jim preskrbim boljše

bodočnosti

Tukaj že delam tri leta. Mučim se v livarni kot zločini na razbodelnem železu in zaslužek ki mi ga kompanija z milostjo pod noge vrže je tako pičel, da se komaj sam preživim, ne da bi zamogel kaj na stran dljati in pomagati svoji ženi in peterim otrokom, ki so morda vsi lačni, bosi in raztrgani nocoj — tožični večer.

Čutilim se žalostnega, osamelega, v tujini med ptujci, mi nikogar ne poznajo. O kako srečen bi bil ako bi praznoval nočojšno večer med svojimi in me tu, daleč proč od njih, tu v Clevelandu...

Kedo je vendar temu kriv, da sem tako daleč proč od svojih? Morda jaz sam, ali moja lenoba, zanikernost, pijančevanje, potrat ali kaj? Ali nisem vedno doma v cerkev hodil in prosil boga za pomoč, ali misem varčeval, delal od ranega jutra do poznega večera. Da vse sem storil, boga sem molil, delal, varčeval in v kljub temu moja, žena, otroci in jaz, vsi, vsi smo stradali in živeli v pomanjkanju, ravno tako kot sedaj.

Vse kar sem tam pridelal požrla je gospoda. Davki so rastli čim dalje in višje, uradniške plače so šle vedno višje in kadar so ti ljudski parasiti v najboljši dobi za delo gredo v penzijo in mi kmetje — delavci pa plačujemo, da se takovi človešky troti dobro maste veselijo in vsakovrstne škandale delajo na naš in naših raztrganih otrok račun, in mi kmetje — kaj je nam ostalo za naš trud — trudne kosti, kislo zelje in sirkov kruhu in to smo bili še veseli, da smo to dobili.

Tako sem premišljeval že tretji božič tu v Clevelandu in kaj — od tega dneva naprej čutim da sem socialista, čutim, da vse druge stranke niso nič drugega kot parasiti v podobi starokrajških liberalnih in klerikalnih politikarjev — uradnikov in duhovnov — od danes naprej gledam v boljšo bodočnost upajoč, da če ne jaz pa moji otroci ali vnuki bodejo živali boljše božične večere in hvalili Previdnost, da se je porodil na nocojsno večer Krist — prvi socialista. —

LISTNICA UREDNIŠTVA.

August K. — Cleveland, O. Vaš dopis je fin in pride v prihodnji številki na vrsto.

Amicus. — Za Vas velja isto in povest o biku bom hranil do priložnosti. S pozdravom!

Urednik 'Gl. Sv.'

RAZNO.

Newjorški kapitalist in sv. Peter.

Newjorški kapitalist dospe pred nebeška vrata in prosi sv. Petra za vstop. "Kdo si?" upraša Peter od znotraj. "Jaz sem Newjorški kapitalist." "Kaj želiš?" Prosim za vstop. "Kaj si dobrega storil na svetu, za kar bi bil deležen priti v nebesa?" "Flam, enkrat sem srečal na Broadway ulici staro onemoglo ženo in podaril sem ji dva centa." "Hoj Gabrijel, ali imaš to v knjiženo?" "Imam," odgovori Gabrijel Petru. "Kaj družega, si še dobrega storil?" Hm, oni dan sem šel čez Brooklinski most, kjer sem srečal raznašalec časopisov na pol zmrznjenega in podaril sem mu en cent." "Hoj Gabrijel, imaš li tudi to v knjiženo?" "Imam," odgovori Gabrijel. "In kaj družega si še dobrega storil?" No, ne spominjam se ravno sedaj, da bi bil še kaj dobrega na svetu storil." "Gabrijel!" kliče zopet Peter Gabrijela: "Kaj je Peter?" "No, kaj je tvoje mnenje, kaj naj storiva s tem človekom?" "Moje mnenje je, pravi Gabrijel, da mu vrzi 3 cente nazaj in reci mu naj se pobere tam, kam spada — v pekel.

Najmlajša republika na svetu je mala planjava Salanfe na francosko-španski meji. Prebivalci so le pastirji in komaj 100 delavcev v malem rudniku. Kraj ni imenovan v nobeni evropski pogodbi, zato pa prebivalci tudi ne priznavajo nobenega gospodarja nad seboj. V tej mali republiki nimajo

ne orožnikov, ne uradnikov, pa tudi davkov ne. Upravo vodi staršinstvo štirih občin. Nedavno so se ti očettje tudi posvetovali o tem, ali ima katere država vrhovno oblast nad njimi, toda vprašanje so upstili nerešeno ter so v bodoče sploh ne bodo več brigali za svetovno politiko.

Čez 200 let. Angleška banka je dobila poziv, naj izplača dve milijardi frankov, t. j. obresti in glavnico, ki jo je naložil v banki pred 200 leti neki ruski bogataš. Denar je naložil neki Polubokto ki je bil gubernator Male Rusije od leta 1722 do 1724. Neki petrograjski profesor, ki je sedaj slučajno zvedel za to vlogo, pozval je 40 plemiških rodbin, ki so potomci Polubokta, v mesto Starodub, ter so se združili v konzorcij, ki ne bo miroval poprej, dokler ne prisili angleške banke, da izplača Poluboktovo hranilno vlogo, ki znaša danes z obrestmi dve milijardi frankov.

Švicarska vlada in nemški begunci. Za časa revolucije v Nemčiji leta 1848 in 1849 zbežalo je nad 10.000 revolucionarcev v Švico. Za te begunce je švicarska vlada odpila vojašnice, kjer so prespali. Vzdržala jih je tudi z obleko in hrano na vladne — ljudske stroške. Nemška vlada se je bala tega, da bi begunci na tujem ne organizirali armado in napali domovino. Zahtevala je od švicarske vlade, da iztira begunce a predsednik Švice pa je odgovoril, da nemore in ne sme — in nebo brezmožnih ljudi iz svoje dežele iztirjal in jih v roke njih sovražnikom izročil, ter stem onečastil deželo — republiko.

Po daljšem bivanju v Švici se je med nekaterimi vladami radi teh sklenil, na prizadevanje predsednika Švice, nekaj kompromis, za one ki se so namerovali v Ameriko ali na Angleško izseliti, da svobodno potujejo čez Francosko ozemlje, brez da bi se jih oviralo. Švicarska vlada je šla tem ljudem tudi z denarno podporo na roko.

Koliko takih oseb kot je predsednik Švice Staempfli danes eksistira?

"Svobodne Misli" zadnja številka je bila zaplenjena radi članka "Sv. Duh in zgodovina". Izšla je v novi izdaji, ki se je pravkar dostavila naročnikom. S to številko je "Svobodna Misel" zaključila prvi letnik. Priporočamo vsem svobodomiselnim Slovincem, naj se naročajo na ta velezanimivi list, ki se z najostrejšim orožjem bori proti nazadnjaštvu za svobodomiselnost načela. "Svobodna Misel" stane vse leto samo 2 kroni, v zaprtem kuvertu pošiljana pa 4 K. Naročnina se naj pošilja na naslov: "Svobodna Misel", Praga Vinogradi.

Ameriško brodovje.

Ponos Ameriškega brodovja, katero je sedaj na potu okoli "Cape Horn" v tiho morje je bilo zgrajeno in založeno iz pobiranih davkov od izdelovateljev opojnih pijač — istina je to. Tako piše "Champion of Fair Play".

Samo ena je dovolj.

Pretekli teden prišel je pred sodnika v Toledo Nemeč, ki je želel dobiti državljanske listine. Sodnik ga vpraša: "Ali vrjame v principe mnogoženstva (polygamijo)?"

"Žur (sure)", se održe Nemeč, misleč, da ga je sodnik vprašal kaj o konstituciji.

"Ali znate kaj poligamija pomenja?"

Nemeč je pa povedal, da to mu je nova beseda in sodnik mu je razložil pomen besede.

"Tajksel, ena je dovolj v teh slabih časih" in Nemeč se popraskal za ušesi. Zaželjeno je dobil.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Dnevni kurz. — 100 kron pošljem v staro domovino za \$20.40 am. veljave, pri tem je poštnina že všteta. J. J. Pollak, 534 W. 18. Str., Chicago.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge potrebščine.

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO
JE OTVORIL

Frank Hudale

— na —

611 So. Centre Avenue
Chicago.

Slovincem in drugim bratom
Slovanom se toplo priporočam
za obilem obisk

S spoštovanjem

Frank Hudale

Tri najboljša zimska zdravila. Improved Laxative Quinine Tablets

ozdravijo prehlajenje v glavi v 12. urah. Prvi da vzemite jeden prašek vsako uro, dokler jih deset porabite, in potem po en prašek trikrat na dan za 2 ali 3 dni. Za hud glavobol vzemite 4 praške in ponovite za jeeno ure če potrebno.
Cena 25c.

Hermanekov balzam za kašelj

je najboljše zdravilo za kašelj, davico, sušico in hripo.
Cena 25c in 50c

Hermanek-ovo, električno olje,

je najboljše zdravilo za bolna prsa, križ zobobol glavobol, trganje po ušesih, bol v kosteh, zvitje itd. Cena 25c in 50c.

Izdeluje in prodaja

J. C. Hermanek,
LEKARNAR

585 Center Ave.,

Chicago, Ill.

Praznična prodaja obuče!

Recordi se zamene za listke.

Božična in novoletna darila se težko izberejo. M. Kara-vi dobri in modni čevlji bodejo vsakega zadovoljili: Moda, dobra in trajna noša so prve in najboljše točke pri M. Kara-vih čevljih in vsakdo se bode s darom zadovoljil.

M. KARA, 760 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

prodaja dobre čevlje unijskega dela.

Hranite naše "premium" listke. Takih listkov v vrednosti 40 dolarjev s dodatno nabavo 24 records Vam prinese na dom (brezplačno) krasno **Grand Busy Bee Disc Talking Machine**. Če imate teh listkov v vrednosti 80 dolarjev potem rabite kupiti samo še 12 recordov.

3% obresti na vloge.

Vlogo odprete lahko s jednim dolarjem.

Industrial Saving Bank

652 Blue Island Avenue.

Vsako soboto večer odprto
do osme ure.

Ko so piščali tulile.

Spisal Amicus.

Na silvestrov večer je bilo okrog desete ure, ko so se posiljavljali prijatelji od Kovačeve družine. Nič ni pomagalo, da jih je mladi mož zale Lilice zadrževal in prigovaljal, naj ostanejo saj še nekaj časa v vasovanju. Vedno so se izgovarjali, da imajo iti še tja in tja, do tega in onega, in da hočejo vsi skupno spremiti staro leto 1907 v pozabno večnost, da hočejo na ulici poslušati otožno tulenje stoterih parnih piščal.

“Pa pojdi še ti z nami,” ga prigovarja debelolici mladenič; “še tja gremo k Jakliču, potem te zopet spremimo domov.”

“Kaj hočem iti, Lilica?” povpraša mladi mož svojo ženo.

“Pojdi če te veseli; toda vrni se kmalu, saj veš kako dolg čas mi je sami,” odgovori mlada Lilica.

Vsi so odšli, želeč Lilici veselo novo leto.

Ostala je sama. Otožnega lica je pogledala na malo postelje, kjer je spavala njena triletna Milica, ter se je sklonila nad njo in jo poljubila na mala ustica. Prijazno krasno dete je spalo; nalahko so se ji dvigale prsi in spala je, spala ne vede, da se posiljavlja staro usodepolno leto, da izgine za vselej.

Pazni opazovalec bi zapazil na obrazu naše Lilice veliko spremembo. Mrzli, hladni pogled njenih napol zaprtih oči je zadobil na enkrat živ ogenj, oči so se ji izbulile, kri ji je zalila blede upadla lica, in begala je z divjim pogledom po sobi, njene oči so iskale nekaj po kotih borne sobe in v enomer so begale od predmeta na predmet, ne da bi dalj časa ostale na jedni točki. Obrvi so potemnele, kodri črnih las so se ji usuli po čelu ob belih sencih; bila je v tem trenutku krasna kot ravnokar razcvetela roža vrtnica vsa v bujnem cvetju, krasna kot pogorska vila. Njena bela polt se je pomešala s krvjo kot kri in mleko po okroglih licih, in njene lepe, velike oči so se svatile kot dve baklji v nočni tmuni.

Stopila je pred zrcalo kot 17-letna prevzetna deklica, popravila kodre ob sencih in sama sebe se je prestrašila. Navadila se je hladnega pogleda, priljubila so se ji upadla lica, nakremžene obrvi in razkuštrani lasje. Čemu, si je mislila, naj mi bode lepota, čemu nežna lica, čemu žar oči, čemu črni kodri ob sencih, čemu vroče srce, čemu . . . ko njega Milčeta ni. Čemu, čemu?

Britko je zaplakala, zaplakala, da bi se je kamen usmilil ko bi imel čutila; solze so ji zalile žareče oči in srce ji je tolklo kot kovaško kladivo po naklu. Vrgla se je zopet čez svoje dete, ga kot blazna poljubovala, poljubovala ga ker je zrla na detetu podobo njega . . .

Otroče je bolešno zajokalo od bolečin, in prestrašeno odprlo mali očesi v pozni uri Silvestrove noči. Mati ga je vzela v naročaj, ter se vsedla k oknu, da je kazala Milici gručo ljudi, ki so stali na ulici.

Postavila ga je na kolena, mu zrla nepremično v zaspani obraz, ker je na tem obrazu videla podobo zapeljivca, očeta njene deteta, ki ga je ljubila blazno, ki ga ljubi še in nobena žrtev bi ji ne bila prevelika, da bi si le pridobila zopet nekdanjo njegovo ljubezen. Ah, on, on . . .

In poljubovala ga je neprestano na nežna lica, bila je omamljena sreče, da vidi v vsej krasoti krasno podobo, njega in zopet njega. Ni se zavedala, da je zakonska žena neljubljenega moža, kateremu je pred altarjem obljubila večno zvestobo in ljubezen. Oh ne, ne ni mu obljubila ljubezni, ker jo je darovala drugemu; tistikrat, ko jo je mladi duhovnik vprašal, če hoče postati

tukaj pričujočemu ženinu zakonska žena, takrat je rekla DA, samo zato, ker ji je rekel duhovnik, rečite DA! Ljubila ga ni, ljubiti ga nemore, ker ta ni on . . .

Pomislila ni napol blazna žena, da take misli so pregrešne za poročeno ženo, da so kal zakonske nesloge, začetek vsega zla. Po njej se je pretakala deviška kro, in z vso močjo se je pasla ob poljubih svojega deteta in trudila se je prepričati samo sebe, da stoji on pred njo, da pritiska njega na razburjene prsi, da ji on vroč poljube daje, on — njen zapeljivec. Z vso radostjo se je naslajala ob mislih na preteklost, davno preteklost.

Streznila se je, zavedla se je, da take misli so le sanje, razburjene domišljije, so sanje neukrotljive želje, večne misli o mladih letih, po užitku nebrzdane pregrešne ljubezni, da je vse to sedaj nič, da je zanjo življenje uničeno, da se ji goreča želja ne izpolni nikdar, nikdar več. —

Zopet je postavila mlado Milico na kolena, in ji polglasno govorila: “Take oči, tak nasek, ustica, lica, ušesci, lasi, vse, vse tako kot on. Ah res vse kot on, le barva je moja, mojih lic, bela kot mleko, nežna kot perje, in lepo rudeča, kot moja nekdanj.” Milo se ji je storilo, da je zopet zaplakala in pobožala svojo ljubljeno po gladkih licih.

“Mama!” je začela mala, “kaj ne, da to ni moj ata!”

“Ni ne, ni ne, ti moja prisrčna Milica! On je drugačen, tvoj tata, ljubeč projazen, mil in dober je,” ji je šepetala ona.

Kakor bi se nečesa spomnila, in da bi jo mlada Milica zamogla razumeti, kar ji ona reče, začela ji je tožiti svoje gorje, da si je olajšala bolečine strtega srca:

“Bilo je poletnega večera, okrog osme ure, ko je stopil mlad, krasni adjunkt v mojo sobo, kjer sem premožni gospi šivala obleko. Privedla ga je mlada sedemletna Hermina, da mu pokaže svojo novo obleko, ki je bila pri meni v delu.

Zarudela sem, ter sem sramežljivo oči upirala v pisano blago in drvila šivalni stroj. Sree mi je močno bilo in sram me je bilo. Nisem vedela kam bi konečno pogledala, in pogled mi je všel na njega, ki mi je stal nasproti; z očmi sva se srečala. Samo en pogled je zadostoval, da ga ne pozabim nikdar več.

Opravičil se je ter se mi prijazno predstavil in mi izrekel željo, da me želi še večkrat videti. Odšla sta, prijazno mi je stisnil roko, pobožal po žarečih licih in mi šepnil: “Ti krasna rožica, ti srček!” Nisem se ozrla na njega od prevelike razburjenosti; ko pa je zaprl vrata za seboj, skočila sem k vratom ter gledala za njim skozi ključavnico. Ozrl se je in še enkrat sem videla ljubki obraz . . .

Tisti večer sem dolgo sedela pri delu, naredila pa nisem nič. Domov grede, sem ga videla, da me je čakal na ulici, a sem se ga nalašč ognila in bežala kot plaha srna pred lovei. Slišala sem kliče naj počakam, pa sem bežala, oh, ko bi vselej bežala pred zapeljivo podobo.

Drugi dan sem šla rano na delo. Herminino obleko nisem nalašč vzela v roke, želeč, da bi še večkrat gosp. adjunkta pripegljala v mojo sobo. Res sta prišla na večer. Zamanj so mi bile čez dan zbrane misli, zamanj sem se vadila prijaznih besedi, molčala sem in ga boječe, proseče gledala. On je videl v moje sree, videl je plamen, ki ga je v njem vzgal, zato je bil še prijaznejši z menoj, ko prej ta večer. Jaz pa sem drvila šivalni stroj kot besna, da se je vse naokrog treslo, rudečica mi je zalivala obraz, pred očmi se mi je delala tema. Zlomila se mi je šivanka. Oh, kako je obžaloval mojo nezgodo, in smilila sem se mu takrat za tako malenkost.

Obiski so trajali nekaj tednov, dokler nisem dodelala vsega. Priselila sem se zopet k svojim stari-

šem onkraj zelene Krke. Nisva se videla poslej več. Kar dobim majhno pisemce. Bila sem sama doma. Radovedna kdo mi piše, sem boječe odprla dišeče prisemce. Pisal mi je on, polno ljubezni, polno obljub, polnih gorčih želja. Želel me je videti. Brez mene, je pisal, mu ni živeti. Prosil in rotil me je naj pridem v mraku gori na glavno cesto, tja za ovinek, ondi me bode čakal. Nisem premišljevala ali naj grem ali ne, šla sem dobro vedoč, da se začenja za me boljše življenje, da postanem ljubeča žena imenitnega gospoda. Želela sem, da bi hitro došel srečo donasajoči mrak.

Sree mi je razburjeno bilo v prsih, ko sem stopala v mraku proti ovinku. Prišel mi je naproti. Prijazno mi je stisnil roko, prijel za pod pazduho, in šla sva po gladki beli cesti daleč od Dalje na 4. strani.

Rojaki, kam boste šli na starost?

“Na kmetijo!” odgovor popolnoma kratek in velikega pomena. Izvrstne priložnosti se Vam sedaj nudijo za nabavo lepih posestev v južnem delu države Missouri. Na prodaj imam lep svet obdelan in neobdelan, kakor si kateri želi in kolikor hoče. 40, 80, 160 ali pa še več akrov v enem ali več kosih pod zelo ugodnimi pogoji. Sedaj je čas, da kupite zemljišče dokler so cene primerno nizke, kajti cena zemljišča raste s slehernim dnem. 18 Slovencev s posloval sem kupčijo prelepih farm v Missouriju. In zakaj bi ne Vam? Večina teh kupecev ima že prepise in lastninsko pravico od Title in Trust Co. ali pa od bank potrjene.

Tekom prihodnjih deset letij se bode štela naselbina v južnem Missouriju jednim največjim slovenskim naselbinam v Ameriki in svet bode desetkran, da celo sto-kratno podražal.

Naložite toraj svoj krvavo zaslužni denar v gotovo in varno zemljišče.

Še nekaj! Slovenci, Pozor!

Na mnoga vprašanja in zahtevanja rojakov, kje bi se dobilo fino sadno drevje, trtje in semena v obče, obrnil sem se na Washington, D. C., od kod pa sem dobil nasvet, da naj se obrnem na sledeče tvrdke in sicer: Stark Bros. jedna največjih drevesnic na svetu, potem Herman's Grape Nursery in American Seed Co. Čast imam zastopati gori omenjene tvrdke in vsa tozadevna naročila so dobrodošla.

V zalogi dobite vse vrste drevov od visokosti po 5—7 čevljev in v vrednosti od 12—55 etov.

Trtje cepljeno (sadike s koreninami) za ceno od \$2.50—\$9 100 komadov. Razna semena, kakor: “Rex” zelje, glave težke po 15 do 25 funtov, vse vrste tobak, 50 vrst fižola, avstrijska koloraba, 6—15 funtov težka debela repa, vse vrste sočivja in vrtnega semena. Pišite za pojasnila in cenike. Trgovcem posebno nizke cene dovoljene.

Na vsak način obrnite se zaupno na spodaj podpisanega.

F. GRAM

576 W. 21st St., Chicago, Ill.

Zastopnik zemljišč v juž. Missouri Stark Bros., največje drevesnice sveta

Hermann's Grape Nursery in American Seed Co.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno veljajo to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

DON'T BE FOOLISH!

Angleški izgovor pravi: “Don't be foolish” in ne plačaj za izdelano obleko po \$15.00 \$20.00 in \$25.00 ako si lahko izbereš boljše blago in pustiš obleko narediti po meri za isto ceno. Poskusi pri nas, in prepričaj se o istinitosti. Ako ti pa delo ne bode po volji dobiš svoj denar nazaj pri

THE CO-OPERATIVE TAILORING & G. M. COMPANY.

CHAS. TYL, MGR.

783 SOUTH HALSTED STREET,

CHICAGO

Rodovitna zemljišča v državi Michigan Ogemaw County po \$7.50 v Missouri \$8.50 naprej in v Texas \$15 naprej akter.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkate), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja ura s zlatom pretegnjeno (Gold filled.) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

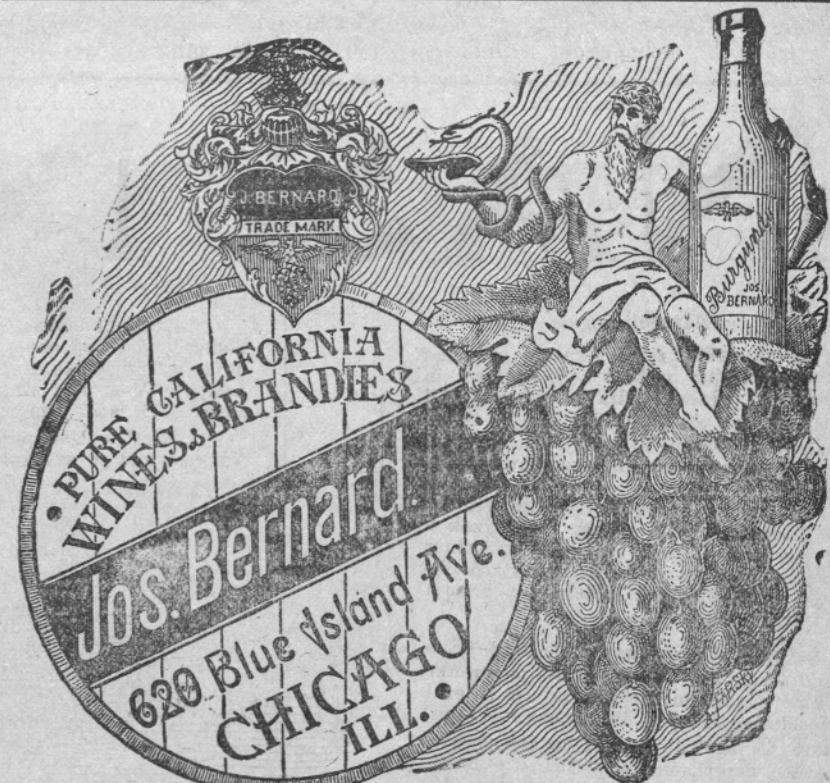
\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

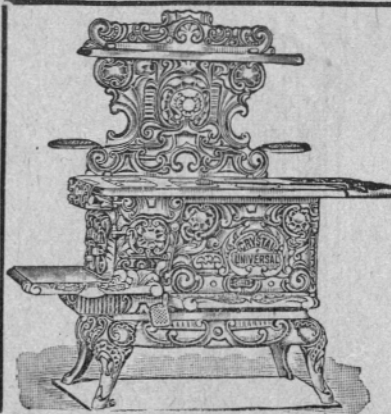
Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirna vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvo

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue.

CHICAGO, ILL.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

“Salon” z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače—najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Nadaljevanje iz 3. strani.

Žabe v močvirju pod belo cesto so regljale kakor za stavo, katera bo močnejša; sto in sto grl je pokušalo preregljati stotero svojih tovarišič, rega, rega. Ragljale so, zdaj malo ponehale, in kakor na povelje zopet prijele vse naenkrat svoj regljajoči rega, rega...

Mesec je priplul izza treščkih gora in čarobno razlil mesečino po krajini. Krasno je bilo. Tam po Strmeu je žuborel studenček, se vil po travniku kakor dolga srebrna kača, in zalival travnik z mokroto potrebno, brezštevilnim cveticam.

Silila sem domov, dasi narada, tako krasno, tako ljubko mi je bilo poleg njega, ali doma me bodo pogrešali in kaj poreče oče. kaj mati...

Vrnila sva se počasi domov. Spremil me je blizu doma, prosil me naj zopet pridem, prikimala mu in zbežala domov. Doma sem lagala, kje sem bila, lagala sem, da sem bila pri prijateljici, ker je dobila nove vzorce, in da grem jutri zopet, da se naučim tudi boljše obleke delati. Hodila sva ž njim po beli cesti in poslušala regljanje ob mesečnem svitu in sama sva začela regljati, razvezal se mi je jezik, govorila in šepetala sva pozno v noč. Godilo in ponavljalo se je večer za večerom, teden za tednom...

Na kresni večer, ko so goreli kresovi po gričih sva bila posebno židane volje. Pravil mi je zopet, kako bode prijetno, ko bode njegova ljubčica ženica, živela le za njega, on za njo. Sprejela sem se v duhu po širnih, bogato opremljenih sobanah, v krasnih oblekah, kot gospa sodnikova. Bila sem zadovoljna. Šla sva še dalje po beli cesti, ob kateri teče zelena Krka, na katere bregovih rastejo visoke, tenke vrbe, kjer tiho, polglasno vrše v vednem vetru in se božajo. Pod temi vrhami raste mehka trava na nekoliko vzbočenem hribčku.

Na lahno sva jo zavila proti hribčku pod vrbe, da se tam usedeva in odpočijeva na mehki travi. Molčala sva v objemu in pazila vršee veje razkuštranih vrh. Nisva se upala spregovoriti, bala sva se — kakor, da bi nas kaj preplašilo. On me je rahlo držal in tresel se je kakor neravno bitje. Bala sem se ga, zgledal je divji poleg tega pa poln ljubezni in prošnje.

Poljubil me je — in ona divja senca, ki mu je švigala iz oči spremila se je v ljubki pogled in moje oči in lici pa so žareli, kakor vročinski sev, ki hlapi iz zemlje v julijskem času.

Pooblašilo se je in smejoča, blebda luna, ki nas je opazovala, skriala se je sramežljivo za sive oblake in daž je začel polagoma pršeti.

Kresovi so ugasnili po zelenih gričih, da še celo oni veliki plamen na Smarjeti začel je polagoma ugašati tema je nastajala in plusk... črna senca vdarila je mimo nju v tiho Krko, da je voda plusknila daleč v kolobarjih na okrog, ki so se zgubljali, ko hitro so udarili ob razdrti breg. Vse je bilo zopet mirno, dež pa je začel liti kakor da bi sv. Florijan s kabeljco polival pogorišča, da utaji in pogasne pojemače iskre...

Prišla je jesen, minulo je zima, napočila je zopet vesela pomlad. Velikonočni zvonovi so oznanjevali veselo vigred in žalostno je poslušala naša Lilica veselo pritrkovanje. Poletna ljubezen je rodila sad grešne ljubezni; nista več hodila po beli cesti po Strmeu, čeprav so žabe še vedno regljale, studenček žuborel po travniku in vrbe mirno čakale ponočnih gostov.

Prišel je čas spoznanja, čas plačila, da jo popelje pred oltar, ne on, adjunkt, ampak duhovnik v detetu, Milico, v naročju zahvalit Boga...

Sedaj je ona njega čakala za in ovinkom, da mu je tožila svoje gorje, sramoto, zaničevanje stari-

šev in rotila in prosila ga je, naj jo reši iz tega groznega stanja. Poljub na goreča ustna ji je bil odgovor na vsa vprašanja...

V poletni vročini sta zopet hodila po beli cesti. Ni mu več tožila svoje gorje, vse je bilo zopet pozabljeno, ko so zapeli mrtvaški zvonovi prvi naši Milici, ko so jo odnesli štirji fantje na tržko pokopališče. Zaupala mu je še bolj ko prej, bolj kot očetu, da je gosposka prostitutka, da je črna senca, da je nesramnica. Ona zopet kot angelj krasna deva-mati naj bi bila vlačuga, ona črna senca, in tožila mu je te očetove očitke, a za odgovor je dobila vroč poljub. Zadostovalo ji je, več ni želela. Časi so ji potekali hitro, veselo, dasi polni grenkokobe od strani domačih, ona je čutila le njegove poljube in črne sence na mehki travi pod vrhami je podila v zeleno Krk.

Zopet je minilo poletje, minila jesen, minila zima, in prišla je nežna spomlad s rajskim svetom, drugo Milico. On je dobil odlog, da je prestavljen v X. — na lastno prošnjo. Ko je ona to zvedela, mu je pisala pismo, polno udane ljubezni, srčnih občutkov. Ni dobila odgovora. Zopet je pisala, zopet nič odgovora.

Minilo je leto in dan, vse je bilo žalostno. Nekdaj cvetoča lica Lilice so upadla, jela je hujšati od dne do dne. Oblekla je svojo Milico v novo obleko in odpeljala se je z železnico, kakor se je že odpeljalo mnogo mladih neporočenih mater, za pobeglimi očeti. Podala se je naravnost v pisarno. Pisal je neko pismo. Na koncu mize pa je ležela mala fotografija plavalase deklice, katero je hitro porinil med kupe aktov ležečih na mizi.

Vprašala ga je zakaj nič ne piše? Morda ni prejel njenih pism? Kaj misli storiti? Se li ne spomni več danih obljub...?

Bil je bled in nervosen; postranil se je pogledal mlado Milico in videl se je zrcal. Po celem životu ga je zazeblu. Stresel se je

in jej pogledal prav milo v ugašajoče, mokre oči.

"Kar je bilo naj bode pozabljeno, hodite srečno!" ji je rekel in brskal po aktih.

Ni razumela kaj ji je rekel, čutila je, da zanjo ni nič dobrega. Oči so se vzbulile, lica porudečila in šop las ji je padel po čelu, bila je kot goreča bakja. Vse je gorelo v njej. Srce ji je tolklo. Ni mogla spregovoriti besedice. Pritisnila je k sebi svoje dete, ter po časnih korakov odšla iz sobe, boječa, da se tla pod njo ne pogreznejo.

On se je še enkrat ozrl po nji, ter vzel malo fotografijo izpod aktov ter veselo vzkliznil: "Po eni sem jo odpravil!"

Domov prišedša se je milo razjokala, jokala glasno kot nekdanje ljubezni, zaprla se je v sobo in ni je bila na spregled. Jokala je, jokala ter si pulila cele šope bujnih las. Čez teden dni je bila na potu v Ameriko.

In sedaj ko je gledala Milici v ljubke oči, jo je karala zakaj je tudi ona krasna, ona pravi angelj, ki je njej nedolžni v gotovo pogubo. Da bode tudi ona trpela gorje kakor njena nesrečna mati, zakaj nisi grda, da bi se ti godilo boljše kot tvoji materi.

Hodila je v duhu po beli cesti cesti nasproti regljajočim regam in želela je, še enkrat živeti, še enkrat uživati nebrzdano prvo ljubezen po beli cesti. Želela je in hotela, srce ji ni dalo miru, da si je mogla obljubiti, da stori vse, da si izpolni gorečo željo, da še enkrat zagleda svojega ljubega. Obljubila se je na božjo pot na svete Višarje ako ji ljuba Mati izprosi to milost da bode njena prošnja uslišana...

Prva piščal se je oglasila, ter tulila žalujoče grozno v slovo staremu letu, zanjo se je oglasilo nebroj drugih piščal, tu so tulile v temno noč, naubrano, debelo, tenko, piskajoče, bobneče, pojemoče vse skrižem. Človeku se je storilo milo ob žalnem slovesu starega leta v nikdar se vrnečo

večnost čas premišljevanja, čas obupa.

Stopil je v sobo Lilin mož držeč zamazan časnik v roki. Čital je glasno med tulenjem piščal neko notico, da si je gosp. adjunkt M. D. v P. prerezal vrat.

Vlekel je črno nit po ameriškem načinu, nit smrti, radi plavalase deklin, skrite fotografije med kupi aktov.

Med divjim tulenjem parnih piščal je počilo mladi ženi nesrečno sree, neizmerne žalosti. In ko je bučanje utihnilo, le kaka čialjna piščal se je še oglašala v zadnjem zdihljaju, je nastopilo novo leto in poljubilo na nekdanje cvetoča rudeča ustna Lilice bile so hladne brez življenja. Nehalo je biti nesrečni krasni ženi srce ljubezni in šla je za ljubimecem, ko so parne piščali tulile, ki je šel brez glave v večnost.

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROSEL
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street, KENOSHA, WISC.

Nazdar rojaki!
Slovincem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni
Saloon
Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava
brata Košiček
590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

NAŠ NOVI DOM

Največji uspeh.

Jedna naših priprav, katera je znana vsaki rodbini in katera je tisočim in tisočim prinesla zdravje je največji uspeh tega stoletja. Mi imamo tiste zahvalnih pism, ki kažejo kako dobra in koristna je ta priprava, katero imenujemo

Trinerjevo zdravilno grenko vino. Kadar je prišel "pure food" zakon v pravomoč, tedaj je bil Jos. Triner jeden prvih, ki je garantiral viadi čistost vsega blaga, ki izdeluje in ponuja na trg.

Številka njegove garancije nosi državno serijo 346. Naše zdravilno grenko vino je izvrstno zdravilo za vse bolezni tiščih se želodca in prebavnih organov. Če zgubite apetit, če čez dajate, če ste zaprti, imate koliko, ste blede, če imate bel ali blaten jezik, če se čutite trudnega in nezmožnega za delo ali na duhu potrtega, potem v vseh takih slučajih rabite samo Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero nima nobenih škodljivih snovij v sebi in Vam sigurno pomaga. To vino je napravljeno iz čistega kalifornijskega vina in importiranih želišč.

Tudi zdravi ljudje, ga rabijo kot zdravilo in okrepijo, kajti isti jih okrepi, jim daje novo moč in boljše kri.

Mnoga ponarejenja tega zdravilnega vina kažejo pravo veljavo, kajti edino najboljše stvari se ponarejajo in radi tega opozarjamo naše prijatelje da se varujejo takih imitacij in zahtevajo pristno Trinerjevo vino, katerega je za dobiti v lekarnah in pri nas.

Imamo še drugo sredstvo, ki je pripomoglo do velikanskega uspeha. To je Trinerjeva Angelica Bitter Tonic, to rabijo navadno ljudje, ki niso popolnoma bolni in ne leže v postelji ampak edino kar rabijo je okrepijo in povrnejo prejšnjega zdravja. Ta tako zvani "Želodečni grenčec" je napravljen iz Angelica koremine (Angelica Archangelica, katere importiramo iz centralne Evrope, iz močnega kalifornijskega vina in drugih želišč. Triner Angelica Bitter Tonic ogreje telo, ustvari dober apetit, prežene koliko, pomaga za krč in ženske bolezni, ustavi

Z velikim veseljem naznanjamo sl. občinstvu, da je naše novo poslopje, v katerem bomo od sedaj naprej izdelovali naše dobroznane vinske priprave, dogotovljeno. Osemnajst let je preteklo od kar smo pričeli s izdelovanjem naših izdelkov in sedaj ravno to poslopje Vam naj služi v dokaz, da smo uspevali in da naše trditve o pristnosti in zdravniški moči naših izdelkov so resnične.

Kleti v tem posloppu merijo 8,400 čev 2. Pisarne in izdelovalnica 25,000 čev 2. Vsi prostori so svitli in dobro zračeni in največja snaga vlada v teh prostorih.

Novo trgovsko poslopje Josipa Triner na vogalu Ashland ulice in Hastings Ceste, v Chicago, Ill.

malarijo, je zelo dobra za prehlad, prebavo in duševno pobitost. Ne pozabite na njega dobre lastnosti, rabite ga pred jedjo, po jedi in predno se vležete k počitku.

Naši prijatelji,

ki so opazovali naš vspeh, so prišli do pravega zaključka, ko so pripisovali temu vspehu naše strogo pravilo: "Daj ljudem pristno in dobro blago, ne goljufaj jih in bodi poštem z vsakim." In to je res. Vse kar mi zahtevamo od prijateljev da poskusijo sami in nam dajo priložnost pokazati, koliko zdravniške vrednosti so naša zdravilna vina.

Pa ne samo to mi mam v zalogi vsakovrstna vina domača in importirana kakor n. pr. Ogrski Tokaj in Rust, Španski in Portugiski Sherry in Port, različne vrste Rhein in Moselle kakor tudi French Burgundy. Gospodje zdravniki se za vsa naročila uljudno vabijo, ravno tako tudi opozarjamo gospode krčmarje, da imamo poleg gori omenjenih vin tudi domači iz Hrvaškega importirani Slivovec in borovičko in druge vrste lizerjev. Za naročbo se priporočamo.

Nekaj novega.

Nekaj časa nazaj opozorili smo cenjene čitatelje Gl. Sv. in naše prijatelje na naš krasno izdelani stenski koledar za leto 1908. Če ga še nimate, istega lahko dobite če nam pišete in pošlete 15c za stroške zavijanja in poštnino. Koledar je krasno delo umetnika A. M. Mucha.

Naslovite vaša pisma sledeče: Jos. Triner, 616 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Tem potom pa se zahvaljujem vsim prijateljem za izkazano pomoč v mojem podjetju in ravno tako jih pa želim prepričati, da tudi od sedaj naprej bom ostal zvest svojih trgovskih polci in Vam dal to kar zahtevate in nič drugega. Trinerjevo ime na zabojčku mora vedniti zastava pristnosti in absolutne čistosti. Upam, da mi tudi v bodoče tako na strani stojite z vašimi naročili, katere bomo točno izvrševali. Ceniki se Vam določijo na zahtevanje.

Vsi prijatelji dobro došli v naše novo poslopje!

616-618-620-622 S. Ashland Av.
Cor. Hastings Street

JOS. TRINER

CHICAGO, ILL.
U. S. A.

Poročila iz delavskih naselbin.

Moyie, B. C., 24. dec. 1907.

Cenjeni urednik: Dovolite pod naslovom: **Poročila iz delavskih naselbin** naznaniti rojakom-delavcem, ki iščejo dela sledeče:

Tukaj po British Columbij, Canada, se pripravljamo na velik štrajk. V Bondriji distriktu že vse počiva in to pa radi tega, ker hočejo operatorji plačo znižati za 50 centov na dan.

Pri nas še vedno delamo po malem in so nas že bosi obvestili, da nam bodo plačo znižali ali časa še niso določili.

Posledice tega pa bo gotovo stavka, za katero se že sedaj pripravljamo.

Kar nas je delavcev smo vsi združeni v Western Federation of Miners.

Upajoč, da slišim od drugih delavcev poročila glede delavskih razmer po Ameriki želim vsim čitateljem "Glas Svobode" srečno novo leto in mnogo uspeha.

S soc. pozdravom

Matija Petchnik.

So. Range, Mich., 23. dec. 1907.

Dragi mi list Glas Svobode! Jaz George Osterman Vam naznanjam, da sem se premaknil iz Whitney, Oregon, v South Range, Mich. Razmere v Whitney, Oregon, so zelo slabe in ne svetujem nobenemu rojaku, da bi šel tam dela iskati.

Po letu smo delali kot mule in kapitalistom žepe flikali, sedaj pa ko je prišla zima so nas pa odslavili in na cesto postavili.

To bodi svarilo rojakom. V kratkem bom naznanil kako so tukajšne delavske razmere.

Pozdrav vsem zavednim delavcem

George Osterman.

Black Diamond, Wash., 21. dec.

Rojake po širni Ameriki, ki iščejo dela opozarjam, da ne hodijo sem dela iskati, ker se ga težko dobi. Mislim, da tam kje na spomlad se bode zopet odprlo z delom in se na boljše obrnilo. Tukaj se ravno toliko dela, da imamo za sprotno življenje.

S pozdravom

Ivan Kramer.

Rock Spring, Wyo., 2. jan. 1908

Sodrug urednik! Upam, da ne pride ta moj dopis v tisti čudoviti koš, kamor mečete nič vredno šaro, ampak, da mi ga priobčite v vaš nam delavcem priljubljeni list "Gl. Svobode" pod naslovom: Poročila iz delavskih naselbin in rojakom delavcem obelodanim kako se nam slovenskim delavcem tukaj godi.

Znano vam je, da je Rock Springs, Wyo., precej velika slovenska naselbina in da se je v zadnjih par mesecih zelo pomnožila, da celo podvojila. Vsi premogarski rovi so napolnjeni z delavci posebno pa še rov št. 7.

Delati moramo trdo zaslužimo pa komaj toliko da se preživimo. V kratkem organizirali smo unijo in upamo, da kadar se počutimo malo bolj jačji udarimo po operatorjih in zahtevamo večjo plačo, da bomo vsaj za peleo pive ekstra zaslužili.

Bakreni rovi po Montani, kakor se sliši so skoraj do cela prenehali z delom in rudarjev je prišlo sem v Rock Springs na stotine, da si poiščejo dela.

Žaltova je, žaltova! Delo se tukaj težko dobi in ne svetujem nikomur, da bi prišel sem dela iskati, ne mogoče radi tega, da ne bi nikakor dela mogel dobiti, kar če ga dobi je zaslužek tako pičel, hrana pa tako visoka, da se komaj izhaja.

Sem je prišlo veliko rojakov, ki so prinesli s seboj denar kate-rega pa so zapravili predno se jim je posrečilo delo dobiti.

Veliko rojakov, ki prišli iz Montane v našo naselbino dela iskati strpno pričakuje, da se rudniki po Montani zopet odpro, ker ne vem, ali se jim mesto ne dopade, ali delo ali pa je tudi mala plača temu kriva; mislim pa, da vse ima na prišleece več ali manj upliva. —

Tukaj navadno le tisti ostanejo, ki še niso okusili slasti razkošja ali pa ki so direktno iz starega kraja sem prišli in se potem tu naselili, ker se nočejo okoli po Ameriki vozariti in novega dela iskati.

Tako, sedaj malo veste kako se imamo. Voščeč Vam, Glasu Svobode in vsem rojakom po širni Ameriki srečno in uspešno novo leto bilježim s socijalnim pozdravom

Ivan B.—t.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

S to številko pričeli smo s prvo številko sedmega letnika. Uredništvo se tem potom najiskrenejše zahvaljuje vsem dopisovateljem in člankarjem za v preteklem letu izkazano naklonjenost.

Upamo in prosimo c. gg. dopisovatelje in člankarje, da nam tudi v bodočnosti zvesti ostanejo in pomagajo s svojimi dopisi in članki, da tem vspešnejše urejemo list in čitaljem podajamo v obliki dopisov in člankov mnemlja in ideje rojakov in sodrugov po deželi.

Več oči več vidi in več idej boljši uspehi.

Vsak dober dopis ali članek se sprejme izvzemši, če ni vsebina istih protizakonita in če ne obsegajo osebno napadanje.

Onim dopisnikarjem in člankarjem, katerih dopisov še nismo priobčili, obljubimo, da pridejo na vrsto v kratkem; zatoraj prosimo potrpljenja!

S pozdravom in voščiloni: **Srečno in uspešno novo leto vsem našim čitalcem in sotrudnikom.**

Uredništvo.

Listu v podporo.

F. Zimmerman je nabral listu v podporo in sicer od:

Frank Medlej, zato ker ni bučer purmana pripeljal 15c; S. Ropovšek zato, ker si je na sv. Stefana dan na potu nožni mazinec spahnil 25c; F. Zimmerman zato, ki sem se čardak plesati naučil 25c; Ivan Levštilk zato, ker mu Zimmerman tako lepo ovratnico kupil 25c; Fr. Pogačnik, ker sem se razveselil lista, v katerem je bilo obvestilo, da me dekle čaka in ker me Miči ne mara 10 c.; Mali Gabrovich, zato, ker so se prazniki tako lepo končali 10c; Fr. Pogačnik, ker je našega mašinista Levštilka god 10c.

Nadalje so poslali: J. Aubelj 50c; J. Zupancič 25c; Jacob Grad 25c; Ant. Pirih 50c; Fr. Contenti 25 c.

IDEALNA ZIMSKA VOŽNJA

v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam prekrbi stara izkušena

CUNARD LINE

Dva največja parnika na svetu Carmania in Caronia odpijujejo in sicer prvi dne 16. januarja in Coronie 18. februarja. Dopevša v Adrijansko morje se ustavi v Madeira, Gibraltar, Gonovi. Neaplju, Alexandriji in Reki. Drugi moderni parnikis dvema vijakoma odplujejo:

"CARPATHIA" 9. aprila
"SLAVONIA" 12 mar. in 30 aprila
"PANNONIA" 26. marca
"ULTONIA" 16. aprila

Za natančnejše poizvedbe obrnite se na

CUNARD STEAMSHIP COMPANY LTD.

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO

Delavski shod.

Moyer, Haywood in Pettibone obrambna konferenca bode priredila dne 5. januarja, to je prvo nedeljo po novem letu v prostorih Oriental poslopja na št. 122 La Salle St., v Chicago, Ill. ljudsko sejo, na katero se vabijo vsi čikaški delavci, seosebno oni, kateri se zanimajo za od premogarskih družb prosekutirane uradnike Zapadne premogarske Zveze.

Veleznana in izkušena govornica Mother Johnes, pred katero trepetajo kapitalisti, bo govorila in razkrila ljudstvu vse konspiracije, skovane med lastniki rudokopov in premogokopov, proti u radniškom Zapadne Premogarske Zveze.

Delavci, tam bodele slišali stvari, katerih še prej nikoli niste. Slišali bodele o dogodkih, o katerih še sanjali niste in ker se gre za življenje in smrt ne le samo G. A. Pettibona, Adamsa, Haywooda in Moyera in drugih, ampak tudi za razevit in pogin delavske organizacije Western Federation of Miners.

Delavčeva dolžnost je, da se informira o tem resnem položaju in ker nas Moyer, Haywood in Pettibone obrambna konferenca najvludneje vabi na to sejo, pri kateri bodejo najboljši delavski govorniki govorili, se čutimo, da je naša delavska dolžnost, da se te seje mnogobrojno udeležimo in demonstriramo proti kapitalistični gonji.

Zapomnite si vstopnina je prosta in da se najvludneje vabite k mnogobrojni udeležbi.

Delavci! Pristopajte k delav-

skim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno velja to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

DELNICE!! DELNICE!!

Slovinci podjetnega duha se zavedajo... Glas Svobode Co. je prodala že 36 delnic po \$10.00 in 214 še čaka kupcev na trgu. Rojak sedaj imaš najboljšo priložnost kupite dober "stock"... Delnice stanejo samo 10 dolarjev komad in če hočeš natančnejših pojasnil piši na

"Glas Svobode Co."

665 Blue Island Ave., Chicago.

Odprto vsak večer do božiča do 9 ure.

Sprejemamo bančne čke vsake vrste za blago. Importovan koledar zastoj s vsako obleko ali zimnikom.

Posebne cene za božič.

Naša zaloga oblek in površnikov za gospode in dečke je največja in najlepša. Pridite in oglejte si na stotine stotine modernih vzorcev oblek. Iste imamo od

\$7.50 do \$25.00

Obleka ali površnik je najlepši in najmodrejši božični dar za dečke. Oglejte si naše cene od.....

\$5.00 do \$15.00

Površniki in obleke s kratkimi hlačami v veliko 3 do 16 let za božič, v ceni od.....

\$2.00 do \$8.50

ZASTONJ! Lepe sani ali druge igrače s vsako obleko ali površnikom za dečke.

JELINEK IN
MAYER, lastnika

Vogal Blue Island
Avenue in 18. ulica.

PROMET S DENARJEM.

Varnostne vlagovalne shrambe.
Kasparjeva državna Banka.

(Kasper State Bank)

623 Blue Island Avenue,
Chicago, Ill.

MAKSIM GORKI:

Človek.

Iz ruščine prevel Y. Y.

(Konec.)

— Polklican sem zato, da razvolzam vozle vseh zmot in pomot, ki so zvezali preplašene ljudi v krvavo in nenaravno gručo živali, ki vzajemno požirajo druga drugo.

— Misel me je ustvarila zato, da preobrnem, razrušim in potepam vse staro, tesno in blatno, vse zlo in da zgradim na neomajnih temeljih svobode, lepote in — medsebojnega spoštovanja!

— Neizprosni sovražnik sramotnega uboštva ljudskih želj hočem, da bi bil vsakdo izmed ljudi — Človek!

— Nesmiselnost, sramotno in nenaravno je vse to življenje, v katerem neprimerno in suženjsko delo nekaterih izginja brez sledu in se porablja le zato, da bi se drugi preobljedli kruha in duševnih darov!

— Prokleti, vsi predsodki, vsa prepričanja in navade, ki so prepreke mozga in življenje ljudi kakor temna pajčevina. One ovirajo življenje, ker so nasilne — jaz jih razrušim!

— Moje orožje je — Misel in trdno zaupanje, da je Misel svobodna, v njeni nesmrtnosti in večni rasti ustvarjena — je neizčrpen vir moje moči!

— Misel je za me večni in edini zanesljivi svetilnik v mraku življenja, ogenj v temi njenih sramotnih zmot; vidim, da gori vedno svetleje, da vedno globlje razsvetljuje brezdnost skrivnosti, in grem v žarkih nesmrtnice za njo vedno — navzgor in — naprej!

— Za mizele mi grč, ki se ne bi dale preoblati, ni neomajnih svetlin na nebu, ne na zemlji! Vse ustvarja ona in to ji daje neoporečno pravico, da razruši vsa, kar more ovirati svobodo njenega razvoja.

— Mirno priznam, da so predsodki — ostanki starih istin, in neštete zmote, ki zdaj krožijo nad življenjem — so vse ustvarjene iz pepela starih resnic, ki jih je sežgal plamen iste Misli, ki jih je nekoč ustvarila.

— In vem, da ne zmaguejejo tiste, ki pobirajo sadove zmage, ampak le oni, ki ostajajo na bojnem polju.

— Smisel življenja vidim v ustvarjanju, a ustvarjanje samo sebi zadostuje in je brezmejno.

— Grem, da zgorim svetlo in kolikor mogoče globoko razsvetlim temo življenja. In smrt je zame — plačilo.

— Drugih nagrad — ne rabim; jaz vidim: vladanje je sramotno in dolgočasno, bogastvo je težavno in neumno, a slava je predsodek, ki je vzniknil iz tega, da ljudje niso znali ceniti sami sebe in iz njih suženjske navade poniževati se.

— Dvomi! Vi ste le iskre Misli, nič več. Ko izkuša sama sebe, tedaj rodi vas vsled izobilja svojih sil in vas redi z lastno silo!

— Pride dan — in v mojih prsih se zlijeta v en sam velik in ustvarjajoč plamen moj čustveni svet in moja nesmrtna Misel, in s tem plamenom izžgem iz duše vso temo, trdo in zlo in podoben bom onim bogovom, ki jih je moja Misel ustvarjala in jih še ustvarja!

Vse je v Človeku, vse le radi Človeka!

Glej, spet gre počasi, a s trdimi koraki, veličasten in svoboden, glavo pokoncu, po prahu starih predsodkov, sam v sivi megli zmot za njim — kakor težek oblak prah preteklosti, pred njim pa — stoji brez števila ugank, ki ga mirno pričakujejo.

Brez števila jih je kakor zvezd na neizmernem nebu in Človekove poti — ni konca!

Tako hodi nemirni Človek naprej in — navzgor, vedno — naprej in — navzgor.

ROJAKI, NAROČUJTE SI

"GLAS SVOBODE."

NAŠI ZASTOPNIKI.

J. Memtony, 348 E. 62. St. New York, N. Y.

J. Ivanšek, 102 Messerole St., Brooklyn, N. Y.

L. Junko, 90—10th St., Tamarack-Calumet, Mich.

L. Demšar, L. Box 563, Rock Springs, Wyo.

V. Potisek, 1235 Main St., La Salle, Ill.

M. Strukelj, 215 Chestnut St., Johnstown, Pa.

J. Batitch, Box 487 Claridge, Pa.

A. Kužnik, 8323 Connecticut ave., S. E. Cleveland, O.

J. Debevc, 4600 Humbolt St., Denver, Colo.

C. Ermenc, Box 9, Ravensdale, Wash.

J. Kalan, 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

J. Kolar, Box 70, Clinton, Ind.

M. Žugelj, Box 202 Murray, Utah.

M. Kochevar, 1219 Eiler Ave., Pueblo, Colo.

J. Erbus, 591 Vermont St., San Francisco, Cal.

F. Šeme, Box 2, Willock, Pa.

V. Urbas, Box 163, Herminie, Pa.

M. Košir, Box 51, Broughton, Pa.

J. Bricelj, Box 342 Conemaugh, Pa.

A. Skerbec, 5114 Natona Alley, Pittsburg, Pa.

F. Vevar, Box 31, Lorain, O.

J. Mohar, 104 E. 3rd St., Leadville, Colo.

M. Stefančič, Fleming, Kans. . .

J. Bogataj, Box 216, Sheboygan, Wis.

M. Kirar, 432 Middle St., Kenosha, Wis.

F. Aleš, Aldridge, Mont.

A. Franke, Box 100, Irwin No. 2, Pa.

J. Lesjak, Box 127 Morgan, Pa.

J. Poženel, Box 77, E. Palestine, Ohio.

F. Tonja, Box 234 Barberton, O.

J. Kunčič, Box 1101 Collinwood, Ohio.

M. Sodja, L. Box 39, Crested Butte, Colo.

F. Šaus, 423 Main St., Oregon City, Oreg.

J. Pušnar, 713 Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

A. Brisar, Box 45, Jenny Lind, Ark.

Opomba. — Cenjeni rojaki v nevedenih krajih se smejo s zaupanjem obrniti na imenovane zastopnike z naročbo na list. V krajih, kjer še nimamo zastopnike, pa prosimo, da se zanesljive osebe, ki bi bile pri volji zastopstvo proti primerni proviziji prevzeti zglašijo pri upravnistvu "Glas Svobode", 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj. Pojdi k njemu in videl boš, da je res.

Socijalizem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Nota.

Za vsebinsko oglasov v "Glas Svobode" mi odgovorno niti uredništvo niti upravnistvo.

Slovanska brivnica.

610 S. Centre Ave., Chicago.

Za obilen obisk se priporoča

JOHN HORVAT, lastnik.

Edward Pauch

— gostilničar —

663 Blue Island Avenue

CHICAGO.

Valetin Potisek

— GOSTILNIČAR —

1235—1st St., LaSalle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen

obisk. Postrežba točna in izborna

Naša letna Yellow ticket razprodaja

se prične v torek. 2 januarja, 1908.

Kdorkoli se je že vzdeležil naše "Yellow ticket" razprodaje se iste sedaj raduje. Veljava v ponujenih nizkih cenah v tej prodaji je vele znana in ustanovljena na podlagi več letne izkušnje.

Stvari tu oglašene se prodajo samo tedaj če izrežete tu za dotična stvar oglaševani listič in ga pokažete ko zahtevate blago.

Posebno nizke cene v vsakem oddelku prodajalne

KUPON ŠT. 1

(Glas Svobode)

Mohairovo blago za obleke, navadne ali krasno pisane barve, navadna vrednost 25c za yd. ....

12c

(samo 12 yardov vsakemu odemalu)

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 2.

(Glas Svobode)

Veliki in močni kosički za obleko, navadna cena 85c, sedaj. ....

45c

(Izreži to ven.)

KUON ŠT. 3.

(Glas Svobode)

50c, vredno rudeče platno za perlate podglavnike, stalne barve in ne pušča perje, za yd. ....

23c

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 4.

(Glas Svobode)

Zdravilne steklene posode za kavo — pokrite s kositrom in vijakovim zamaškom — vredne 19c — to prodaj za. ....

5c

(Izreži to ven.)

Edina unijska prodajalna na jugo zapadni strani.

Zaprto vsako nedeljo celi dan.

Kadar prideš v prodajalno povprašaj po nadzorniku Frank Stonich

KUPON ŠT. 5.

(Glas Svobode)

Otročje čišnje s gumbi ali žnoračmi — s tenkimi ali debelimi podplatit v pravi vrednosti 75c, par

47c

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 6.

(Glas Svobode)

Zdrobljen sladkov (eukr) 5 lbs za

19c

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 7.

(Glas Svobode)

Ženski suknjeni sliperji, s suknjenimi podplatit v vrednosti 65c za

39c

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 9.

(Glas Svobode)

Ženske črne nogavice - full seamless — navadna velja 15c, par. . .

8½c

(Izreži to ven.)

KUPON ŠT. 11.

(Glas Svobode)

Pleteni Jopiči za gospe in gospodične velika izber v barvah vrednost 50c sedaj. ....

19c

(Izreži to ven.)

Mr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja. Trdno zdravje je največja sreča za vsacega človeka, za bogatega, kakor tudi za revnega. Za bogatega, da zamore uživati življenje v vsej razkošnosti, za revnega pa, da zamore preskrbeti vsakdanji kruh za-se in svojo družino, ker brez tega ni življenja za njega.

Skrb za Vaše zdravje je Vaša največja dolžnost v življenju. Ako Vi dopustite, da Vaše zdravje polagoma hira ter slednič popolnoma zapadete bolezni, s tem ne zakrivite samo Vaši lastni osebi, ker isto ne spada samo Vam, ampak tudi Vaši družini, Vašim prijateljem in Vaši domovini. Ako toraj zdravje zanemarite, ko imate priliko se ozdraviti, ni za Vas nobenega oprostjenja.

Vsi oni, kateri so trošili čas in denar za zdravlila, a brez uspeha, naj takoj natenko opišejo svojo bolezen našemu glavnemu zdravniku, kateri je gotovo že mnogo bolnikov z jednako boleznijo imel v svojem zdravljenju, kateri so dosegli zaželjeni uspeh ter popolnoma ozdravili.

Mi namreč pri nakupovanju in pripravljanju zdravil ne gledamo na to, če ista malo več stanejo, samo, da imajo po zavžitju pravi uspeh pri bolniku.

Pisma, katera vsaki dan prihajajo od bolnikov, kateri so že popolnoma obupali nad svojim zdravjem in kateri se danes vesele boljšega zdravja, kakor kedaj poprej, dovolj jasno pričajo o tem.

Čitajte nekaj tacih zahvalnih pism ter slušajte, kaj oni poročajo, kaj je on storil za nje, kateri so morda ravno na taki bolezni болоvali, kakor Vi, kajti on zamore tudi za Vas storiti to, kar je za druge storil.

Cenjeni Collins M. I. I.

Vaše pismo sem prejel, ter Vam pošilam svojo sliko, katero priobčite v časopise ter se Vam zahvaljujem za Vaša zdravlila, katera so mi pomagala, kakor Vam je znano, da sem v 8 dnevih popolnoma ozdravil.

Se vam še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Martin Krivic,

812—6. St. Racine, Wis.

Directorju Collins N. Y. M. I. I.

Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravlila prejel ter jih pričel točno po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Vas še enkrat zahvaljujem in vsakemu Vas priporočam Vaš hvaležni

Josip Gulek,

Box, 26 Broadhed, Colo.

Martin Krivic

ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo bolezen in vse simptome. Mi pošilamo zdravlila na vse kraje sveta, za katera se tu v Zedinjenih Državah plača pri prejemu. Ako se pismeno obrnete na nas, pišite v svojem materinem jeziku, ker mi imamo nad 24 izurjenih tolmačev in Correspondentov za vse Evropske jezike, tako zamorete odgovor in natančno pojasnilo o Vaši bolezni dobiti v Vašem materinem jeziku.

Vsa pisma naslavlajte na slediči naslov:

The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE.

140 West 34th Street,

NEW YORK.

Uradne Ure od 10—5 v tednu in 10—1 ob nedeljih in praznikih.

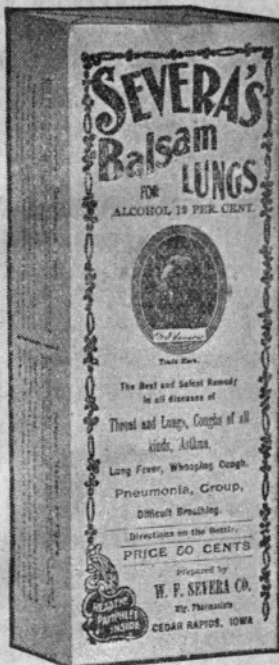
Severova domača zdravila se najbolj
znana kot čista, vspešna in zanesljiva

Oslovski kašelj in davica.

Té nevarne in mučne bolni otroci ne delajo materam nobenih skrbi in strahu, če imajo vedno pri roki ali

Severov Balzam za Pljuča.

Ta balzam miri kašelj in za davico dajate bolniku od 10—30 kaplic. Dokler ne odneha.

Čitajte kaj pravi Karol Brezny iz Collinsville, Okla. o tem zdravilu.

Severov Balzam za pljuča je najzanesljivejšo zdravilo. Isto je ozdravilo kašelj mojega fanta, ko je zavzel istega samo parkrat. Prej je kašljal cele tri mesece in kupovali smo razna zdravila, pa brez uspeha. Vaš balzam mu je pomagal in radi tega ga priporočam vsakomur, ki ga ta bolezen muči.

Severov balzam za pljuča se prodava za 25c in 50c steklenica.

Kožne bolezni z nečiste krvi

O uspehu Severovega kričistila za kožne bolezni naj priobčimo sledeče pismo g. M. Kozič iz Wilmington Del. Isto se glasi:

„Moj prijatelj je bil prizadet s grdo kožno boleznijo, svetoval mu sem Vaš Kričistilec in ozdravil je popolnoma. On želi, da se Vam zahvalim za dobroto katero je vse zdravilo njemu storilo.“
Cena \$1.00

Pomoč trpečim ženam.

Najboljšo toniko za trpeče žene dobiti s Severov živlenskimi balzami, ki regulira naravne funkcije, prenovi život in energijo katero navadno ženske slabosti pokvarijo. Isti daje dober tek in okus. Cena 75c.

Pošljite po knjižico „Ženske bolezni“ — Brezplačno.

Takojšno Pomoč.

za nervozne, belne in nevralgične glavobole so Severovi Praški za glavobol in nevralgijo. Isti so jamčeni glede čistosti in najhitreje pomagajo za glavobol ali nevralgijo in so najbolj znano zdravilo na svetu. Cena 25c

Bolezni na obistih in jetreh.

Obisti in jetra čistilni v človeškem telesu. Če se ta zapacajo potem se smrtonosni uric acid nazaj razlije, kar povzroči bolezni na obistih in jetrih. Čisti te organe s Severovim lekom za obisti in jetra, in kmalu boste videli vseh tega leka. Cena 75c in \$1.25

Na prodaj
v vseh
lekarnah.

Severov slovenske
Almanac zastonj.

Zdraniški
nasvet
zastonj,

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: „Nikoli več tam ničesar ne kupim“. Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji že 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem „saloonu“ vedno sveže najfinejše pijače — „atlas beer“ in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIĆ
617 S. Centre Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršno boče, zeblo te ne bode, ako si omisliš dobro zimsko obleko ali površnik, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.
izkušen krojač
838 1st St., La Salle, Ill.

IZOBRAZUJMO SE!

Človeško življenje in sploh vse na svetu sestoji iz samih malenkosti. Iz trenutkov našega žitja postanejo ure, iz ur dnevi, iz dnov leta in iz slednjih desetletja. Pač malo je desetletij, s katerimi lahko računamo živlensko dobo. Hočeš biti v življenju popoln, paziti moraš, da svoj čas prav porabiš, razumeti moraš pravilno razpolagati s svojim časom. Ko stavi zidar poslopje, polaga kamen na kamen. In ako je oblika katerega kamena neokusna ali neokretna, pokvari en sam tak kamen celo poslopje. Mnogo je mož, ki so igrali v svetovni zgodovini veliko vlogo, padli pa so pri ljudstvu v nemilost samo zato, ker so zakrivali dejanja, katerih niso bili vredni. Toraj blagor istemu, ki preživi svoje življenje, kot koristen ud človeštva, prost vsakih pregreškov.

Vsak posamezni vojak ne more igrati ulogo zmagovalca. Tudi niso oni možje, katere ljudstvo obožuje in poveljuje, najboljši. Ravno tako velik kakor vojskovodja, je tudi navadni vojak, ki se je bojeval ob strani vojskovodje. Ali ni on izpostavil svoje drago življenje? Ali ni njegovo srce krvavelo zapustivši doma svojo ljubljeno ženo in drago deo, ravno tako, kakor vojskovodja? Vsa vojskovodjeva moč in učenost ne bi mu prav nič hasnila, ako bi ne izpolnjeval vsak posamezni vojak svoje dolžnosti. Ta slednja je dala vojskovodju moč, da je porazil sovražnika. Ko pa je bitka dobljena, poje se slava edino le vojskovodju, vojak-prostak pa nosi naj v sebi čustvu, da je storil samo svojo dolžnost! —

In tako je povsod. Tako je tudi z našimi slovenskimi delavci v Ameriki!

Spopolnujemo in izobrazujemo se slovenski delavci v tujini. Porabimo svoj prosti čas za izobrazbo, omiko in prosveto!

Kako pa naj se izobrazujemo? Kateri viri nam v to služijo?

Vir do izobrazbe in omike je v prvi vrsti čitanje.

Današnji pojmi izobrazbe pomeni znanstvo. Kdor je obiskoval višje šole temu rečemo, da je izobražen. Temu pa ni tako. Kajti šola je le temelj, katerega nam daje za izobrazbo; ta pa se mora še le v poznejšem življenju razširiti in popolniti.

In ta izobrazba razširiti in popolniti more se le s čitanjem časnikov, kateri so glavno sredstvo za izobrazbo.

Učimo se slovenski delavci od svojih ameriških tovarišev, ki težijo za izobrazbo višje nego vsak drugi delavec na svetu. Ameriški delavec bere časopise vsaki dan. Čas za branje časopisa porablja on še celo med vožnjo na delo in iz dela. Ali stori naš slovenski delavec tudi tako? Žalibog, da ne, vsaj po večini ne!

Daljni vir do izobrazbe je čitanje knjig. Vrednosti knjige obstoji v tem, da se jo vzame po večkrat v roko, da se nam tako knjiga nekako prikupi.

Koliko in kako naj se čita, je odvisno od bralčevega zapopadka, kakor tudi od časovnega razpolaganja. Varujmo se pred površnim čitanjem, ampak čitajmo z zbranim duhom. Le tako nam ostane v dobrem spominu to, kar smo čitali. Marsikateri meni, da služi čitanje le v zabavo in razvedrilo in zato prebira knjigo le površno; pri tem pa pozablja svarilo, ki pravi: Beri, da se učiš!

Naša sveta dolžnost je ljubiti in gojiti naš materini jezik, ravno tako velika in koristna dolžnost naša je, da se učimo jezika naše nove domovine. Potem še le, ko bomo popolnoma večji tega jezika, bomo prišli do prave veljave in bomo jednako vredni z drugimi tu bivaječimi narodi, kateri nas samo zaradi naše malomarnosti niti ne poznajo, kamo li vpoštevajo!

Ko bode naš slovenski delavec stal na isti višini izobrazbe in omike kot njegov ameriški tovariš, ne bode mu treba služiti kruha le z lopato, ampak odprta mu bode pot do boljšega in lažjega dela, ki mu bode gotovo prinašalo tudi večji zaslužek.

Kako pride Vaš denar

najvarneje v stari kraj?

Pošljite ga po Mohor Mladiču, 617 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku in pošilja denar varno, točno in zanesljivo na določeni kraj.

Ako potujete v stari kraj ali želite koga svojih sorodnikov ali prijateljev vzeti v Ameriko, potem kupite vozni listek istotako pri Mohor Mladiču. On Vam preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah.

MOHOR MLADIĆ,
617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

SLOVENCEM V POGLED.

Cenjeni Collins Med. Institue!

Vaše pismo sem prejel ter Vam nisem nogel poprej odgovoriti, dokler nisva zdravil porabila. Se Vam zahvaljujem jaz in moj brat za Vaša zdravila, katera so nama čema pomagala. Sedaj ne potrebujemo več zdravil ter se Vam še enkrat zahvaljujem.

Kadar bodeva še kaj potrebovala, se gotovo na Vas obrneva, ker sedaj sva prepričana, da ste Vi najboljši zdravnik, kateri zamore vsakemu pomagati in vsako bolezen ozdraviti.

Z Bogom! — Vaša hvaležna prijateljca,

Janez in Anton Medic
Box 47
Mohawk, Mich.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1908

je dobiti po 30 ct. poštne prosto

Koledar je zelo zanimiv ter ima obilo slik.

Dobitiga je pri

Frank Sakser Co.,

109 Greenwich St., New York,
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio. (50-7)

Potrebujete premog, drva ali se mogočete želite seliti tedaj se zglasite pri

MARTIN U LYMAN,
617 So. Center ave., Chicago, Ill.
Tel. št. Canal 915

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER
1294 Trumbull Ave., CHICAGO.
Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

ED. SICHRA

— Izdelovalec —
Finih Havana in domačih smodk
612 So. Center ave., Chicago, Ill.

V zalogi imam vsakovrstne domače in importirane likere, katere prodajam na debelo in drobno.

Znanja naročila se sprejmejo.

M. Sikyta,

trgovec s raznimi domačimi vini in likerji.

582 S. Centre Ave.
Chicago, Ill.

MISLI O ŽIVLJENSKI VLOGI ŽENSTVA.

Premotriva gospa Pavla K. Brun Schmid.

Jaz sem popolnoma nesprotna vsem čez mernim premišljevanjem tako zvane ženske emancipacije — osvobodilne enakopravnosti ženstva.

V katerikoli življenjski razmeri že naj ona bo, njena prva dolžnost je, da se ne odtuji lastnostim, ki odlikujejo njen spol. Bogata ali ubožna, plemenita ali plebejska, ženska naj se tako vzgoji, da bo v pomoč njenim lastnim potrebam in zahtevam, kakor tudi onim nje obitelji, nje bližnjega sploh.

Pretesno naj se ona ne združuje z možkimi v tako zvani politiki — vladoustanstvu, državoslovju —; marveč prepusti naj to možkemu čustvu, možkemu poklicu. Može, razumni, neodvisni može, storili bodo to svojo dolžnost brez ženskih nasvetov, ki so mnogokrat puhli radi pritiska na ženstvo od še vedno gospodujočih, a že umirajočih, gnjilih, starih političnih klik.

Novosegna neodvisnost, pomešana in olepšana s previdnostjo in skromnostjo, ki je dičila ženstvo v preteklosti, napravila bi tudi moderno žensko idealno in vzorno.

Kakor je bila njena prednica, tako je tudi ženstvo sedanjega časa manj ali več odvisno od možkega spola. Bodi si že, da ona obiskuje šole, da podučuje, da dela, bodi si, da obiskuje predavanja, veselice, al karkoli, istina je in ostane, da je ona, razum redkih slučajeve, navezana in odvisna od nasveta in pomoči očeta, brata, soproga, da, včasih celo od nasveta ptujca.

Zakaj? Zato ker povprečna ženska skoro ne more doživeti istih dogodljajev, in navadno nikdar nima istih izkušenj kot mož.

Alko se čita zgodovina ženstva, vidi se, da je bilo slovansko, germansko in drugo ženstvo v še ne tako oddaljeni preteklosti tlačeno v tako močno podložnost in pokornost, da se nekaterih slučajih ni mnogo razlikala od suznosti. Vendar se je v zadnjih letih to surovo ravnanje ženstva pri večini naprednih narodov omejilo. Le Slovani, zdi se mi, smo zaostali, ter jako malo storili v prosope našega brdkega ženstva, in to zato, ker je pretežna množina Slovank navajena na borne življenske potrebščine v katerih smo vzrejene; večina manjšine pa, kateri so življenske razmere malo bolj mile, ki vidijo svet z boljega stališča, se pa ponajveč Slovanstvu odtuji, ali če že to ne, se v nji gizdavosti, nedovednosti in nezavednosti prezirljivo ozira na tlačene sestre, brez resnega pomisleka, da je treba delovati z vso močjo v osvoboditev in povzdigo Slovank, ženstva sploh, ter tako zbrisati jeden najsrpnotilnejših modežev civilizacije dvajsetega stoletja.

Družine brez otrok so nepopolne; to je res. Vendar sem pa jaz nasprotna propagandi našega predsednika tikajoči se tako zvanega "race-suicide" (samomora pasne). In to iz samoumevnega vzroka, da splošnem napredku več koristi, ako mati dobro vzgoji le jednega potomca, ki je večš neodvisno delovati z uma svitlim mečem, kot pa tropo glupih nevednežev, ki so vse življenje na vrvi raznih pseudo-voditeljev. Temu, mislim, priznale bodo tudi moje slovenske tovarišice, naj že one žive v kakešnih koli življenskih razmerah in okoliščinah. Vsekakor je res, da je večina zakoncev, in tudi če še v takej bedi in revščini, vesela prihoda provorojenčka; nasprotno me pa odkritosrečnost sili tudi k priznanju, da je novorojenček pogostoma največja nesreča starišev in drugih rodbinskih članov. To, se ve, zadeva le proletarca, ki se bori na vse kriplje za drobtino bornega kruha vsakdanjega; to zadeva onega delavca, ki si pridobiva najskromnejše življenske potrebe s krvavi-

mi žulji in sragami znoja lijoč po vpadlem, izžrpanem obrazu njegovem. Nikakor pa to ne zadene raznih plutokraških kraljev in drugih človeških trotoev, katerim ni vzreja in odgoja otrocišev niti najmanjša skrb, vedoč, da še ni zmanjkalo klečeplazih podložnikov, da je dovolj tacihi norceev, ki vidijo v rojstvu deteja krvosernih starišev nekako izvanredno dobroto in milost božjo za ves naroda.

Da, takim človeškim pijavkam velja opominj na "race-suicide", kajti statistika priča, da se večina družin, ki niso nikdar osrečene s prihodom naslednika, najde med bogataši, med onim popalim razredom človeštva, ki z razuzdanim življenjem že v mladosti vmori vsak sad potreben za obujbo človeka. Nasprotno je pa ta opominj na "race-suicide" le vada plebejev, češ, čim več ima delavec-otek otrok, tem bolj postane odvisen, tem bolj bojazljiv in vsaj na videz zadovoljen, tem bolj pokoren, ergo pripravnejši za zahlapčenje in zasujeenje.

Malo je ženah, to je vsakdanjih, priprostih žensk, ki ne ljubijo dece. Nekak naravni nagon, nekako goreče čustvo do detinstva vpliva proseče na srce velike množine žensk, in čeravno se najdejo ženske, ki niso zmožne z besedo ali dejanjem izraziti srčnih občutkov napram deci, vendar čuti jo tudi te ženske manj ali več ljubezni do otrok. Se ve, da so tudi ženske, kojih čutila so popolnoma mrtva napram mladini; večina teh najde se pa le med vrsto najpropalejših pohotnic, katerih vsak čut do nežnosti je omorjen in top.

Žena, katerej je narava odrekla materinstvo, je prikrajšana najlepše dike zakonskega življenja, in ona je vredna najglobjega pomilovanja. Žena pa, ki se brani tega najvzvišenega ženskega poklica, je moralčno spačena. Soproga kaže nje dušno moč z vzrejo zdravih in nravnih otrok ravno tako, kot če bi pisala podučljive knjige in spodbudne članke, ali če bi se žrtvovala človekoljubnem poklicu.

Toraj tudi neoženjeno ženstvo je lahko srečno, lahko veselo, lahko koristno. Prostora je dovolj na vseh poljih delovati v prid prosvete, v blagor bližnjega. Postava narave in temeljni zakoni kristjanstva nas to učé, nam to velé. Deklišstvo kaj rado posnema odraseno ženstvo; naša dolžnost je toraj dati mladenki podobo vzglednega življenja. Z zboljšanjem stanja ženskega povzdignili so se in napredovali so celi narodi; poskusimo toraj tudi mi Slovenci z boljšim ravnanjem našega ženstva, poskusimo z dobrimi vzgledi — čas je že davno za to.

(Dalje prihodnjič.)

IZ STARE DOMOVINE in jugoslovanskih pokrajin

Stavka v kemični tovarni v Vodmatu. S. N. piše: V sled nepristojnega in surovega postopanja od strani vodstvenega osebja te tovarne napram domačemu delavstvu je 11. p. m. izbruhnila je v ti tovarni stavka. Delavci pripovedujejo, da jih je pruski poslovodja zmerjal s "Krainische Hunde". "Slavisches Pack" in z drugimi takimi psovskami. Tožijo pa tudi, da nič ne veljajo pogoji glede plače, da poslovodja ne dovoljuje pri ponočnem delu potrebnega odmora in da jim brani delavcem iti na obed, češ, da naj kaj mrzlega seboj prineso. Od strani smo izvedeli sledeče: Delavstvo je z veliko potrpežljivostjo dolgo časa prenašalo nezasišane surovosti tovarniškega poslovodje. Ko so pa prišle še očitne krivice, se je delavstvo uprlo in začelo stavkati. Delavci so poslali deputacijo h dr. Hirschu in mu naznanili svoje zahteve in sicer: 1. Naj se odstrani poslovodja, ki delavstvo na najstrovejši način psuje in žali; 2. naj se dovoli, nositi v tovarno zajutrek in obed; 3. naj se delavstvu

plača tisto uro, za katero se je podaljšal delavski čas (od 6. do 7. ure zjutraj). Dr. Hirsch ni hotel ničesar obljubiti, dasi so zahteve gotovo opravičene. Izjavil je samo, da kdor ne pride v četrtek zjutraj na delo, bo odpuščen. In res so bili odpuščeni vsi člani deputacije, ki so mu sporočili zahteve delavcev in razen dveh vsi tesarji in zidarji. — Če je to resnično, potem je postopanje kemične tovarne nečuvno.

Zavarovanje delavcev. Delavski svet je na Dunaju razpravljal o organizaciji delavskega zavarovanja za slučaj onemoglosti se je sklenilo, da se zavarovanje ustanovi na temelju finančne skupnosti ter se vrhovno vodstvo izroči centrali. Vendar se prepusti deželnim komisijam pravica, odločevati o nalaganju kapitalij in o zdravstvenih odredbah. Glede zavarovalnic za mezdge se je sprejel kompromisni predlog, da se načelstvo sestavi iz dveh tretjin podjetnikov in ene tretjine delavcev. Načelnik mora biti delodajalec, podnačelnik pa delavec. Na isti način morajo biti sestavljeni tudi vsi odseki. Glede organizacije bolniških blagajn se je konferenca soglasno izrekla, da ostane dosedanj način sestave načelstva in glede prispevanja delodajalcev in delavcev. Bolniška blagajna se ustanovi, ako je le 300 članov. Bolniško zavarovanje rudarjev se mora urediti na isti način, kakor pri drugih industrijskih podjetjih, a zavarovanje proti nezgodam pa na temelju strokovnega združenstva.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pišč. 82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

ROJAKICITATELJI

Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobne, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na obroke.

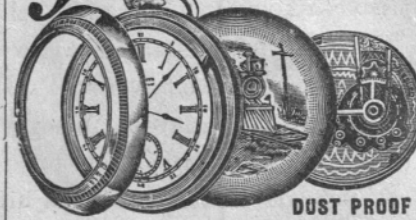
Dobro blago po najnižji ceni. Edina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.

21 let v tej trgovini.

Prepričajte se.

EMPIRE SPECIAL 23 JEWEL ADJUSTED RAILROAD WATCH

Nekaj finega, to je ura, kakršne se za to ceno še ni ponujalo. Za njo posebno dobro izbrano je kolesovje, dobro urejena, se navija in regulira. Pokrov je, tako imenovani "Dust-Proof". JAMČENA 30 LET. Eden najstarejših in najzanesljivejših zlatarjev pošle to uro na vsak naslov za \$5.25 ali pa jo odpošlje C. O. D. na vašo najbližnjo ekspresno postajo, da jo pregledate, in ako je ne povoljna ne plačate niti enega centa, ako pa je primerna vsaki po \$35.00 RAILROAD URI potem plačate ekspres agentu \$5.25 za uro vozne troške in ura je vaša. Dobite fino verižico in privezek z uro vred brezplačno. Eno uro darujemo, ako jih kupite šest. Cenik brezplačno.

Naslov. P. M. FRETHER & CO., 52 Dearbor St., Chicago, Ill.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih ne-prebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo.

Vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtno učinkuje na želodčne živce in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,
imate teški glavobol,
nemorate mirno spati,
ali da ste blede je

čas, da upotrebuje Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mižljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače. Uprašajte trgovce po njih.